

Kaupunkikuvan inventointi

RA Tiia Luukkonen
Kemin kaupunki
Keskusvirasto /
Elinvoimatoimiala /
Ympäristötoimiala
Valtakatu 26, 94100 KEMI

Sisältö

Kemin kaupunki.....	4
Lähtökohdat ja aluerajaus.....	4
Työ ja ohjaus.....	4
Historia.....	5
Tulevaisuuden visioita.....	5
Kaupunkikuva - mitä se on?.....	6
Viihtyisän kaupungin yhdeksän kriteeriä.....	6
Suunnitteluosiot.....	8
Katutila.....	9
Katurakenteet.....	11
Kadunkalusteet.....	12
Vihreys.....	13
Katutaide.....	15
Valaistus.....	17
Kaupunkikuvan inventointi.....	18
Rakennuskanta.....	19
Kadut ja aukiot.....	21
Liikenneverkko.....	21
Jalankulku.....	21
Pyöräily.....	21
Autoilu ja julkinen liikenne.....	23
Katualueet.....	24
Saapumisväylät.....	24
Rautatieasema.....	26
Mittakaava.....	28
Kadun pinnat.....	29
Kadunkalusteet ja valaistus.....	31
Pysäköintialueet.....	33
Kävelykatu.....	34
Puistokadut.....	35
Kauppakatu.....	37
Torialueet.....	38
Puistot ja virkistysalueet.....	40
Meripuisto.....	40
Sisäsatama.....	43
Hahtisaarenpuisto.....	46
Ruutinrannanpuisto.....	48
Pajarinranta.....	49
Koivuniemenpuisto.....	50
Mölläriinpuisto ja Aunenpuisto.....	51
Mansikkanokanpuisto.....	52
Urheilupuisto.....	54
Kaupungintalonpuisto.....	55
Inventoinnin perusteella tärkeimmät kehittämisen kohteet.....	56
Jatkokehitettävät kohteet.....	60
Yhteenveto.....	62
Lähdeluettelo.....	63

Lähtökohdat ja aluerajaus

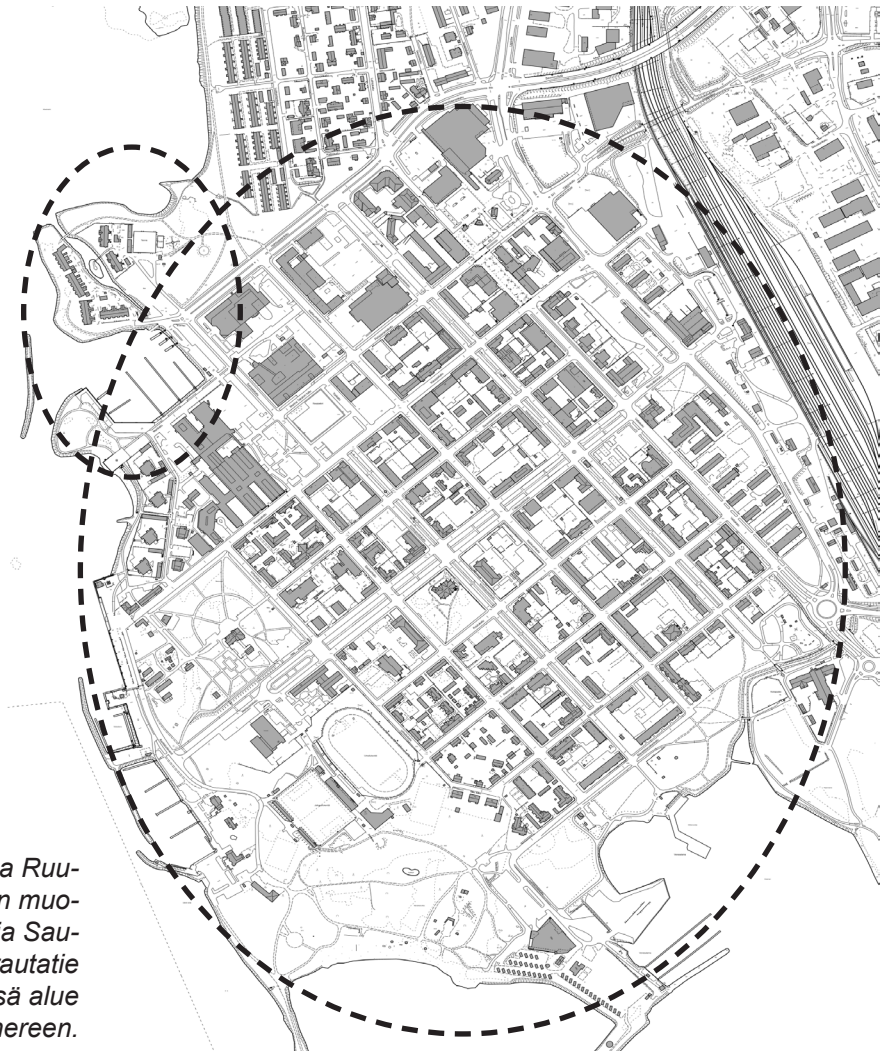
Kaupunkikuvan inventoinnin keskiössä on selvittää Kemin keskustan alueen kaupunkikuvallinen tila, mitä ovat sen keskeiset elementit ja arvot sekä millaisia epäkohtia tai onnistumisia siitä löytyy. Tämän pohjalta on mietitty toimenpide-ehdotuksia sekä pohdittu visioita tulevaisuuden suhteen ja niistä on esitetty ehdotuksia luonnosmaisella tasolla. Tavoitteena on löytää ratkaisuja keskustan elävöittämiseksi, tukea ja säilyttää keskustan alueen palveluja sekä edistää liikkumista jalan että pyöräillen keskusta-alueella. Edellinen kaupunkikuvallinen inventointi on tehty vuonna 2012. Joitain muutoksia on tapahtunut kaupunkialueella tämän jälkeen ja suunnitelmiakin on vireillä, mutta matkaa viihtyisään Kemiin vielä on.

Tämä inventointi on tehty kesän 2023 aikana ja inventoinnissa esitetyt valokuvat on otettu touko-elokuun välisenä aikana. Pohjana työhön on hyödynnetty edeltävää inventointia sekä keskustan alueelle aiemmin tehtyjä suunnitelmia. Alueen historiaan on tutustuttu muun muassa Kemin historiallisen museon näyttelyn sekä valokuva-arkiston kautta. Kehitysehdotuksia miettiessä on pyritty huomioimaan, mille alueelle toiminnot pääasiassa keskustan alueella sijoittuvat ja missä kaupunkikuvan tulisi olla korkeimmalla tasolla. Inventoinnin tarkoitus on toimia myös eräänlaisena oppaana ja ohjekirjana, mitä Kemin keskustan alueelle kannattaisi tulevaisuudessa investoida, jotta kaupungin vetovoimaisuutta saataisiin parannettua.

Inventoinnin alussa esitellään mitä on kaupunkikuva ja millaisista asioista se koostuu ottamatta vielä kantaa varsinaisesti Kemin kaupunkikuvaan. Esimerkin omaisesti on käytetty kuvia Kemin keskustasta aihepiireittäin. Varsinainen inventointi on käsitelty tämän julkaisun loppuosassa otsikon ”Kaupunkikuvan inventointi” alla.

Työ ja ohjaus

Työtä on ohjannut Kemin kaupungilta kaavoitusarkkitehti Saija Alakare ja kaavasunnittelija Miisa Saukkonen. Työn päämääriä viitoittamassa mukana ovat olleet myös ympäristöjohtaja Mika Grönvall sekä hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilén. Työn on laatinut RA Tiia Luukkonen. Suunnitteluosioiden teoriassa käytetyt lähteet löytyvät tämän työn lopusta.

Tarkasteltava alue rajautuu pohjoispuolella Ruutipuistoon sekä Hahtisaarenkatuun ja sen muodostamaan risteysalueeseen Lapintien ja Sauvonväylän kanssa. Idässä aluetta rajaa rautatie ja Pajarinrannan alue. Etelässä ja lännessä alue rajautuu mereen.

Historia

Kemin kaupunki on perustettu vuonna 1869. Ensimmäisen asemakaavan on laatinut L.I. Lindqvist ja sen leveät palokujat näkyvät edelleen katukuvassa. Aikojen saatossa keskustan kaava-alue on kokenut muutoksia, mutta ruutukaava on pitänyt hyvin muotonsa.

Kemi on perustamisestaan lähtien ollut teollisuuskaupunki. Jo ennen kaupunkioikeuksia alueella oli Laitakarin höyrysaha ja teollisuuden kasvu kaupungin perustamisen jälkeen oli nopeaa. Kemin loistava sijainti antoi hyvät valmiudet puunjalostusteollisuuden kehitykselle, ja vielä nykyäänkin tehdasalueet tuovat oman siluutinsa kaupunkikuvaan.

Pahimmilta sodan hävityksiltä Kemi säästyi. Kaupungintaloa yritettiin räjäyttää, mutta vankka rakennus kesti. Sodan jälkeen kaupungintalo korjattiin ja 60-luvulla sitä laajennettiin Arne Ervin suunnitelmien mukaan. Kaupungintalo ja monet muut historiallisesti merkittävät rakennukset ovat säilyneet kaupungin alueella ja tuovat oman leimansa kaupungin ilmeeseen.

Suurin osa Kemin keskustan rakennuksista sijoittuu rakennuskaudeltaan 60-80-luvuille. Nämä pääasiassa 3-5-kerroksiset kerrostalot luovat suurimman osan keskustan katukuvasta.

Kuvissa Kemin historiaan vahvasti vaikuttaneet satama ja uitto sekä puuteollisuus. Oikealla Kemin keskustaa. Kuvat: Kemin historiallinen museo.

Tulevaisuuden visioita

Myös monet Kemin arvoissa ja tulevaisuuden visiossa sekä kaupunkistrategiassa mainitut asiat osoittavat kaupunkikuvan kehittämisen suuntaan. Kaupunkistrategiassa vuosille 2022–2025 tavoitteiksi on listattu elinvoimainen kaupunki, hyvinvoivat asukkaat ja sujuva arki, joista esimerkiksi elinvoimaisen kaupungin alle vihreä ja kestävä Kemi. Kestävää ja kaunista kaupunkia ei saada aikaan ilman suunnitelmallista työtä.

Tavoitteeksi kestävään ja ilmastoystävälliseen kaupunkiin on listattu esimerkiksi lähivihreän lisääminen sekä autoilun rajoittaminen ja kevyen liikennemuodon lisääminen. Autoilun rajoittaminen ja kevyen liikennemuodon lisääminen eivät automaattisesti sulje toisiaan pois, vaan löytyy myös ratkaisuja, joissa nämä kaksi kulkevat käsi kädessä. Siisti ja hyvin hoidettu ympäristö lisää asukkaiden hyvinvointia ja sujuvaa arkea. Se antaa kaupungista vastuullisen kuvan ja luo kaupungin brändiä sen asukkaiden ja vierailijoiden silmissä.

Myös Kemin rakennusjärjestyksessä on mainittu tavoite järjestää alueiden rakentaminen ja käyttö niin, että niillä luodaan edellytykset viihtyisälle ympäristölle. Tavoitteena on myös edistää ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävää kehitystä. Vuoden 2025 visio on elinvoimainen ja viihtyisä kotikaupunki Kemi. Kemin kaupunkikuvan kohentaminen on yksi askel sitä kohti. Parhaatkaan visiot eivät kuitenkaan toteudu ilman resursseja ja määrätietoisuutta viedä asioita eteenpäin.

Kaupunkikuva - mitä se on?

Kaupunkikuvan määritelmä:

”Kaupunkikuva on rakennetun ympäristön tai kaupunkiympäristön visuaalisesti hahmotettava ulottuvuus, jolla on tyypillisesti rakennustaiteellista, arkkitehtonista, esteettistä tai muuta kulttuurista merkitystä. Kaupunkikuva on kaupungin, kaupunginosan tai muun kaupunkirakenteesta tunnistettavan yksikön keskeinen identiteettitekijä.”

(Estetiikka: kaupunkikuva – Tieteen termipankki)

Hyvää ja huonoa kaupunkikuvaa.

Ylhäällä oikealla: Hyvin jäsentynyt katutila. Puut rajaavat jalankulkijoille oman tilan. Pyöräilyväylä on erotettu autoliikenteestä korottamalla ja erilaisella pintamateriaalilla.

Alempi oikealla: Hajanainen ja jäsentymätön tila. Katukuvaa pilaa tyhjä ja sotkuinen tontti. Tällaisessa välitilassakin olevaa kaupunkitilaa voitaisiin joillain keinoilla parantaa ja rajata, jotta katutila jäsentyisi selvemmin. Esimerkiksi kivikoriaita tyhjän tontin reunaan voisi toimia tilanjakajana ja olisi tarvittaessa siirrettävissä kun tontti alkaa rakentua.

Viihtyisän kaupungin yhdeksän kriteeriä

David Sim pohtii kirjassaan Pehmeä kaupunki – hyvän kaupunkielämän perusteet, millainen viihtyisä ja kestävä, tiiviisti rakennetun ympäristön tulisi olla ja päätyi seuraaviin kriteereihin.

Rakennettujen muotojen monimuotoisuus - Samalle alueelle tulisi mahtua massaltaan ja käyttötarkoitukseltaan erilaisia rakennuksia. Asuinrakennuksia, liikehuoneistoja, toimistoja. Visuaalinen vaihtelu alueen sisällä, minkään rakennuksen jättämättä toista varjoonsa. Myös erilaiset hallinta- ja omistussuhteet kiinteistöillä.

Ulkotilojen monipuolisuus - Mahdollistaa ulkona oleilu ”jokaiselle jotakin”-periaatteella. Tarvitaan eri kokoisia ja näköisiä ulkotiloja tuomaan vaihtelua ja väljyyttä muuten rakennusten täyttämään tilaan. Ei vain tarkoitukselliseen ulkoiluun vaan mielenkiintoisuutta jokapäiväiseen elämään, kuten työmatkoihin.

Joustavuus - Kaupunkitilojen monikäyttöisyys. Tila ei ole varattu ja mahdollinen vain yhtä käyttöä varten. Tilapäiset tai pysyvämmätkin muutokset mahdollisia ilman, että kokonaisuus häiriintyy.

Ihmiseen sopiva mittakaava - Ei liian suuria tai avaria tiloja. Ihminen hahmottaa asiat parhaiten läheltä. Katuympäristössä huomio kiinnittyy asioihin, joka on silmien tasalla. Pienemmät mittasuhteet tuovat myös turvallisuuden tunnetta ja tuntuvat kodikkaammilta. Myös muut aistimukset ovat paremmin havaittavissa pienemmässä tilassa. Tilojen havainnoiminen sisältää muutakin kuin visuaalisen näkökulman.

Käveltävyys - Ihmisen luonnollisin tapa liikkua. Helpot ja vaivattomasti liikuttavat reitit ja kulkuväylät. Sisä- ja ulkotilojen välinen yhteys.

Identiteetti - Tunnistettavat muodot ja selkeät erot yksityisen ja julkisen tilan välillä. Myös ihmisen tunne hallinnasta ympäristössään.

Hyvä mikroilmasto - Sääolojen tasaaminen ulkotiloissa. Liialta tuulelta ja sateelta suojautuminen, sopivassa suhteessa aurinkoa ja varjoa. Paahteisille paikoille mahdollisuuksia päästä varjoon. Pyritään luomaan alueita jonne myös auringonvalo pääsee. Liian korkeat rakennukset tiiviinä ryppäänä luovat ikävän hämäriä paikkoja.

Pieni hiilijalanjälki - Rakennusten oikeanlaisella sijoittelulla ja suunnittelulla voidaan säästää energiasa. Kevyttä liikennettä suosiva kaupunkisuunnittelu. Ratkaisut, joiden ylläpito vaatii vähän resursseja.

Rikas biodiversiteetti - Kasvillisuus on tärkeä osa kaupunkia. Se ei luo vain visuaalisesti miellyttävää ympäristöä vaan vaimentaa myös melua ja sitoo ilmansaasteita. Biodiversiteetti on muutakin kuin kasvillisuus. Siihen kuuluvat myös esimerkiksi linnut ja hyönteiset. Nämä luovat olennaisena osana miellyttävää äänimaailmaa kaupunkiin. Kasvillisuus vaikuttaa myös hyvän mikroilmaston luomiseen olennaisesti.

Keskustan alueesta on moneksi, kunhan yhteistä tekemistä ja tahtoa löytyy!

Kemissä näistä edellä esitetystä yhdeksästä kriteeristä toteutuu hyvin moni asia, joissakin on vielä parannettavaa. Kemissä on vaihteleva, kerroksellinen ja matalahko rakennuskanta keskustan alueella. Se tuo oman, pikkukaupunkimaisen leimansa. Ulkotilat ovat monipuoliset ja puistoja sekä aktiviteetteja on pienen kävelymatkan päässä. Puistokadut penkkeineen kutsuvat istumaan ja hengähtämään puun varjossa kuumana kesäpäivänä. Keskustan alueen runsas puusto ja muu kasvillisuus tuo ja luo biodiversiteettiä, vaikkakin hieman yksipuolinen lajisto voisi kaivata vaihtelevuutta. Lisäksi kasvillisuus kaupungissa parantaa ilmasto-olosuhteita.

Koska Kemi on keskustan alaltaan verraten pieni, on kävelle lyhyt matka joka paikkaan. Kevyen liikenteen väylät, etenkin pyöräilyn osalta, kaipaavat keskustassa enemmän huomiota. Lisätillaa kevyelle liikenteelle saisi valtavan leveiltä ajoväyliltä, joissa ihminen saa tuntea olonsa pieneksi. Laajat alueet tuntuvat pelottavilta ja kolkoilta. Lisävihreys ja tilojen rajaaminen voisivat olla keinoja tuoda katujen mittakaavaa lähemmäs ihmistä.

Tässä osiossa on nostettu esille tärkeimmät kohdat kaupunkiympäristön suunnittelussa, jotka vaikuttavat kaupunkikuvaan, sekä avattu käsitettä ”katutila”. Moni asia kaupunkisuunnittelussa kulkee käsi kädessä ja vaikuttaa toisiinsa. Yhtä elementtiä ei voi suunnitella ottamatta toista huomioon.

Toisinaan tekninen ja esteettinen suunnittelu kulkevat omia teitään. Katujen suunnittelusta on olemassa paljon teknistä aineistoa. Täytyy kuitenkin muistaa, että nämä tekniset ratkaisut näkyviltä osiltaan ovat osa kaupunkikuvaa, ja näin ollen niille tulee esteettisiä vaatimuksia. Erityisen tärkeää olisi siis yhteistyö eri suunnitteluosastojen välillä toimivan ja esteettisesti miellyttävän lopputuloksen aikaansaamiseksi.

Kun suunnitellaan julkista ympäristöä, tulisi sen toteuttamiselle asettaa korkeat esteettiset ja laadulliset vaatimukset. Myös tekniset vaatimukset on hyvä asettaa korkealle, sillä rakennettu julkinen ympäristö luo vaikutuksia jopa vuosikymmeniksi. Tärkeä olisi siis luoda kestävä julkinen ympäristö, jonka peruselementit ovat kunnossa, ja sitä voidaan tarvittaessa täydentää lyhytaikaisemmilla ratkaisuilla, kuten erilaisilla kausivarusteluilla.

Katu ympäristö on julkista tilaa ja sen suunnittelu, toteutus ja huolto on kuntien vastuulla. Katutiloja rajaavilla kiinteistöillä taas saattaa olla eri omistajia. Kaupungin tehtävänä on määrittää alueiden laatutaso, jota yksityiset omistajat kiinteistön pidossa noudattavat.

Hyvällä kaupunkiympäristön suunnittelulla on suuri vaikutus kaupungin imagoon. Rakennuskanta on määrävissä roolissa kaupunkikuvan muodostumisessa, jota voidaan kuitenkin korostaa tai peittää muun ympäristön huolellisella suunnittelulla. Joillain alueilla, kuten laajoilla torialueilla, voi kaupunkikuvan muodostumisen määrittää myös esimerkiksi kadunkalusteet. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia voidaan korostaa niille sopivilla elementeillä, kun taas epäedullisempien alueiden ilmettä voidaan kohottaa esimerkiksi laadukkailla kadunkalusteilla, katupäällysteillä ja istutuksilla.

Kaupunki- ja ympäristösuunnittelussa huomioitavia asioita ovat myös alueiden puhtaana- ja kunnossapito. On oleellista, että kaduilla mahdutaan liikuttaa erilaisella kalustolla huoltoa varten, mutta tätä ei tarvitse tehdä katu ympäristön esteettisyyden kustannuksella. Hyvällä suunnittelulla saadaan toteutettua esteettinen ja helposti hoidettavissa oleva katu ympäristö.

Liikennöitäviltä alueilta, oli liikenne sitten jalankulkua tai ajoneuvoliikennettä, odotetaan selkeyttä sekä toimivuutta vuodenajasta sekä sääoloista riippumatta. Tämä tuo oman haasteensa pohjoisen kaupungeille, mutta huolellinen suunnittelu ja toteutus on tässäkin avainasemassa.

Ylin kuva: Valtakatu on näyttävä keväälläkin.

Keskellä: Kävelykatu on saamassa kasvojen kohotuksen tulevan vuoden aikana.

Alhaalla: Kiinteistö rajautuu hyvin katualueeseen aidan ja istutusten ansiosta. Aita sopii hyvin kiinteistön ilmeeseen ja hyväkuntoinen.

Katutila

Katutila luo olennaisena osana kaupunkikuvaa. Se rajaa tiloja sekä luo tunnistettavia ominaispiirteitä. Katutilan luomaan katu ympäristöön luetaan itse katujen lisäksi myös aukiot sekä torialueet ja puistot.

Katu ympäristö on kaikkien käytössä ja nähtävillä. Se on monikäyttötila liikennettä, liikkumista ja oleilua varten. Toimivan katu ympäristön suunnittelu ei ole pelkkää teknistä suunnittelua vaan myös esteettistä kaupunkiympäristön suunnittelua. Oman haasteensa katutilaan ja kaupunkikuvaan luovat pysäköintialueet. Keskeistä kaupunkikuvan kannalta on katutilan tasapainoinen mitoitus sekä yleinen tilavaikutelma.

Etenkin väylillä, joissa liikutaan paljon jalan, on ympäristön laadukkaalla suunnittelulla suuri merkitys, koska jalankulkijalla on enemmän aikaa kiinnittää huomiota alueen yksityiskohtiin. Jos alue koetaan miellyttäväksi, on siihen suurempi todennäköisyys jäädä viettämään aikaa. Kokeemukseen ympäristöstä liittyvät visuaalisuuden lisäksi myös tunto-, kuulo- ja hajuaistimukset.

Katu ympäristöstä syntyvä visuaalinen vaikutus on tärkeä ja luo helposti kuvan koko kaupungista!

Ylhäällä: Katualuiden viimeistelyllä on merkitystä. Kauppakadun päässä tuntuu vallitsevan sekasorto, vaikka katu ohjaa kenties keskustan suosituimmalle alueelle Sisäsatamaan. Kadun rajaukset ovat epätarkat ja soraa on levinnyt minne sattuu. Kunnan opasteet puuttuvat.

Kemistä löytyy myös hyvin jäsentyneitä katutiloja.

Vasemmalla: Nahkurinkadun laidalla kulkeva jalkakäytävä rajautuu mukavasti korkeampaan kivetyksellä rajattuun nurmialueeseen. Puurivistö pehmentää katunäkymää.

Alla: Valtakatua reunustaa molemmin puolin puurivistöt, jotka erottavat jalkakäytävät ajoväylästä.

Osaltaan kadun tulee täyttää perusvaatimuksia lainsäädännön (Maankäyttö- ja rakennuslaki, MRL), kaupungin sekä myös käyttäjien odotusten mukaisesti. Se on kiinteä osa yhdyskuntarakennetta, jonka määrittelyssä täytyy ottaa huomioon sen kaikki toimijat. Huolellisella katutilan ja -ympäristön suunnittelulla, toteutuksella sekä etenkin sen kunnossapidolla saadaan aikaan kestävä rakenne.

Katutilojen luonnetta määrittävät vahvasti alueen historia sekä sen ominaispiirteet. Nämä tulisi aina huomioida suunnittelutyössä, varsinkin kun suunnitellaan uudistuksia olemassa olevalle alueelle. Alueen arkkitehtonisen ja tyyllillisen ilmeen luovat pääasiassa alueen rakennukset, jota kadun päällysteet, kalusteet, valaistus ja istutukset täydentävät.

Vaikka arkkitehtonisesti köyhempää aluetta pyrittäisiin parantamaan katu ympäristön suunnittelulla, tulee sen elementtien olla aina yhteensopivia. Pienetki asiat, kuten muodot, materiaalit tai värit, voivat sitoa alueen tyyllisesti yhteen. Alueen elementtien yhteensovituksessa täytyy kuitenkin varoa, ettei visuaalinen ilme muutu kovin monotoniseksi. Suunnitelmiin voi lisätä yllätyksellisyyttä ja hyvin käytettynä suurikin poikkeavuus voi lisätä kaupunkikuvaan mielenkiintoisuutta.

Esimerkkikuvia Kemian katutiloista.
Oik. ylhäällä: Pohjoisrantakadun reunaa rajaa koivurivi, joka luo jalkakäytävälle oman, intiimin tilan.
Alla: Kauppakadun selkeä katutila rajautuu talojen julkisivuihin ja kadun pintoihin. Laajaa katutilaa voisi rajata monin keinoin.
Oik. alhaalla: Sauvosaaren katutilaa.

Alla: Kahden kadun eroavaisuus. 42 metriä leveä Mäkelänkatu näyttää puuston ansiosta kapeammalta ja intimitimmältä kuin 27 metriä leveä Sturenkatu. Helsinki. Kuva: <https://www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/katutila/Luku1.pdf>

Katurakenteet

Lähtökohtana kadun suunnittelussa toimii asemakaava sekä mahdolliset yleissuunnitelmat ja selvitykset. Suunnitelmia laadittaessa on tärkeää huomioida eri liikennemuotojen tarpeet, liikenneturvallisuus sekä kunnossapidon mahdollisuus. Kadun rakentamisesta tehdään aina katusuunnitelma.

Suunnittelussa - varsinkin uusissa suunnitelmissa jo rakennetulle alueelle - on huomioitava tekniikan lisäksi myös maanpäälliset ja -alaiset rakenteet. Kaupunkialueella kunnallistekniikka on yleensä sijoitettu katujen alle. Esimerkiksi puuston lisääminen katualueelle voi olla hankalaa, ja vaatii paljon selvityksiä onnistuakseen. Etenkin suuret puut vaativat riittäviä suojaetäisyyksiä kunnallisteknisiin verkostoihin.

Kunnallistekniikasta tulee myös erilaisia maanpäällisiä rakenteita jotka tulisi saada sopimaan katu ympäristöön. Lisäksi katualueiden kuivatusjärjestelmät ja hulevesiasiat tulee huomioida katuja suunnitellessa. Istutusalueita voi hyödyntää hulevesien käsittelyssä ja se auttaa katuistutusten menestymisessä.

Pintamateriaaleilla on suuri merkitys hyvän kadun aikaansaamisessa. Valitun pintamateriaalin tulee sopia ympäristöönsä, sillä voidaan luoda kontrasteja ja rajata tiloja sekä ohjata liikkumista. Lisäksi kadun materiaaleille asetetaan vaatimuksia kestävyys-suhteen. Varsinkin ajoväylillä kadun pintojen tulee kestää suurta kulutusta ja raskaidenkin ajoneuvojen paino. Katualue täytyy myös pystyä ja mahduttaa pitämään puhtaana lumesta.

Kevyen liikenteen väylillä kulutuksen kestävyydelle ei tule niin

suuria vaatimuksia, ja materiaalien käyttö on tältä osin vapaampaa. Tässäkin täytyy kuitenkin huomioida päällysteen miellyttävyys jalankulkuun tai pyöräilyyn. Pyöräväylillä edellytetään tasaisempaa materiaalia.

Erilaisilla pintamateriaaleilla voidaan luoda kontrastia ja elävöittää katukuvaa. Sillä voidaan myös jäsentää tilaa. Perustason päällysteen olisi hyvä jatkaa katkeamattomana pintana koko kaupunkialueella sitoen tiloja yhteen. Ympäröivien alueiden pintojen tulisi liittyä siihen luontevasti ja sopia yhteen niin materiaalin kuin värityksenkin osalta.

Kaupunkikuvallisesti merkittävillä alueilla päällysteiden tulisi olla korkeatasoisempia kuin muilla alueilla. Suhteellisen pienilläkin yksityiskohdilla ja muutoksilla päällysteessä saadaan aikaan huoliteltu ilme.

Toisaalta taas huonokuntoisella päällysteellä tai heikolla toteutuksella saadaan aikaan päinvastainen vaikutus, ja se antaa helposti koko alueesta huonosti hoidetun kuvan. Esimerkiksi asfaltissa paikaukset näkyvät melko ikävästi. Siksi olisi hyvä, että aluetta päällystettäisiin isommalta alueelta kerralla, jotta välttyttäisiin siltä, että työ näyttää huolimattomalta.

Esteettömyys on osa ihmisten tasavertaisuutta, ja tulee huomioida katualueita suunnitellessa. Myös MRL edellyttää, että julkisen rakentamisen tulee soveltua kaikille.

Väestö ikääntyy ja toisaalta myös lasten on helpompi liikkua esteettömässä ympäristössä. Oikeilla pintamateriaaleilla voidaan taata esimerkiksi näkövammaisen turvallinen liikkuminen.

Kadunkalusteet

Kadunkalusteet ovat laaja käsite, joka pitää sisällään niin penkit ja roskakorit, kuin aidat ja katokset. Kadunkalusteiden tehtävä on lisätä viihtyisyyttä ja käytettävyyttä sekä vahvistaa paikan identiteettiä. Ne vaikuttavat aina kaupunkikuvaan ja siksi niiden tulisi sopia ympäristöönsä. Ei ole ihan sama minkälaisia penkkejä kadunvarsille sijoittelee ja väärillä valinnoilla voikin pilata muuten hyvin onnistuneen katutilan.

Onnistunut kadunkalusteiden toteutus on erittäin tärkeää kävelykaduilla, toreilla ja aukioilla; ne kutsuvat viipymään. Myös liikuminen on hitaampaa näillä kadun osuuksilla ja silloin katseella on aikaa viipyä eri asioissa. Tällöin yksityiskohtien merkitys korostuu ja ympäristön siisteys on erityisen tärkeää. Kaupungin on hyvä tehdä linjaus kalusteiden ilmeestä ja laadusta, jotta voidaan taata kaupunkikuvan visuaalinen yhtenäisyys.

Kadun kiinteissä rakenteissa ja istutuksissa olisi hyvä huomioida myös ympärivuotisuus. Etenkin näin pohjoisessa, jossa kasvukausi on lyhyt, ei visuaalista ilmettä riitä tuomaan pelkät kesän kukkaistutukset. Ympärivuotista vihreää on hyvä lisätä kasvillisuuteen ja miettiä, miten kaupunkikuvaa voisi parantaa kaikkina vuodenaikoina.

Kadunkalusteet tuovat myös mittakaavaa lähemmäs ihmistä. Keskustojen korkeat rakennukset ovat valtavia ihmiseen verrattuna, joten mittakaavaltaan ihmiseen sopivimmat kadunkalusteet luovat tilaa viihtyisämmäksi.

Hyviä asioita huomioida on myös kadunkalusteiden, sekä muiden kadun materiaalien koko elinkaari, niiden huolto sekä kierrätettävyys. Hyvä suunnitelma on sekä esteettinen että toimiva, ja kustannuksiltaan järkevä. Tämän hetken säästö saattaa tuoda lisäkustannuksia tulevaisuudessa.

Kalusteiden sijoittelussa tulee ottaa huomioon myös esteettömyys sekä kadun kunnossapidossa huomioitavat asiat. Kadunkalusteet eivät saa estää esimerkiksi jalankulkuväylien talvikunnossapitoa.

Yllä: Katukuvassa välttämättömät sähkökaapit ja muut tekniset laitteet eivät aina ole kovin esteettisen näköisiä. Alla: Viihtyisyyttä varten olevien kalusteiden olisi hyvä sopia yhteen.

Vihreys

Istutukset kaduilla ja niiden varsilla ovat olennainen ja tärkeä osa katu ympäristöä. Luonto ja vihreys eivät pelkästään luo viihtyisyyttä, vaan vaikuttavat positiivisesti mielialaan ja rentouttavat, sekä lisäävät myös fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Parhaassa tapauksessa kaupungin alueelle saadaan yhtenäinen viheralueverkosto, jolla saadaan aikaan monipuolinen ja vaihteleva kokonaisuus, joka on asukkaiden helposti saavutettavissa ja tukee ympäristön viihtyisyyttä ja terveellisyttä. Verkostoon sisältyvät niin puistot kuin katujen ja teidenkin viheralueet. Lähivihreää ovat nämä mukaan luettuna myös esimerkiksi ruokkustutukset ja asukkaiden parvekekasvit.

Hyvällä viheralueverkostolla tuetaan myös kaupunkiympäristön luonnon elintärkeää monimuotoisuutta. Viheralueita ja istutuksia suunniteltaessa tulee huomioida kasvien tilantarve, sekä soveltuvuus kyseiseen ympäristöön. Olosuhteiden vuoksi kadut ovat erittäin vaativia kasvialueita, jonka vaativuutta pohjoinen kasvuyöhyke vielä lisää. Viherrakenteita suunniteltaessa tulee huomioida myös paikan erityispiirteet.

Kasvillisuus kaupunkialueella pehmentää sen visuaalista ilmettä. Kaunis ja hyvinhoidettu viherympäristö on miellyttävä katsoa.

Lähiluonnosta saatava terveys- hyöty on hyvä ajatella mahdollisuutena maankäyttöä suunniteltaessa, ja asettaa viherrakentaminen yhteiseksi tavoitteeksi toimijoiden kesken. On tutkittua tietoa, että luonnolla on vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin. Luonnon läheisyys tukee mielenterveyttä lapsesta aikuisuuteen saakka, auttaa hallitsemaan stressiä ja säännöllinen luontokosketus voi parantaa vastustuskykyä. Kasvillisuus kaupunkialueella viilentää hellejakson aikana sekä vaimentaa melua että puhdistaa ilmaa.

Lähes ilman kasvillisuutta oleva katu ympäristö on karu verrattuna ympäristöön, jolla on vihreyttä. Myös hulevedet saataisiin hyötykäyttöön ja viivytettyä jos ne ohjattaisiin esimerkiksi katupuiden kasvualalle.

”Kaupunkipuita voidaan arvottaa esimerkiksi laskemalla niiden kykyä sitoa ilmansaasteita. Helsingin kaupungin noin miljoona puuta julkisilla viheralueilla sitovat 126 000 kg ilmansaasteita vuodessa, mikä vastaa n. 1,5 milj. € säästöä terveydenhoitokuluina.”
- LUKE, iTree – Kaupunkipuiden ekosysteemipalveluiden arvottaminen -hanke

Lähde: https://kestavakaupunki.fi/lahivihrea-Elämänmittainen_lahivihreäpolku_kalvosetti

Ensimmäinen ylhäällä: Meripuistokadun kulkuväylällä sijaitsevaan kaareen tuodaan kesäksi köynnöksiä. Toinen ylhäällä: Kiinteistöjenkin kasvit kuuluvat kaupunkivihreään. Kuvassa hyvin hoidetut pensaat kiinteistön alueella. Vasemmalla: Valtakatu on esimerkillinen kauniiden koivurivistöjensä kanssa.

Alla: Havainnekuvassa Koulukadulle on lisätty puita. Niiden kasvualustat toimisivat samalla hulevesiä viivyttävästi. Istutusväliin olisi helppo jäsenellä pysäköintiruutuja.

Alla oikealla: Asemakadulle lisätty viherkaista keskelle suunnitelman mukaan. Lisäksi lisätty viherkaistalle puut sekä jalkakäytävän ja pysäköintialueen väliin istutusallas matalilla pensaille. Katuympäristö tiivistyy heti silmälle miellyttävämmän ja pehmeämmän näköiseksi.

Katutaide

Katutaide on urbaani taiteenmuoto ja tullut jäädäkseen.

Vaikka tämä taiteenmuoto Suomessa onkin kohtuullisen nuori, on sillä kuitenkin pitkät perinteet muualla maailmassa. Katutaiteella saadaan helposti elävöitettyä katukuvaa ja julkisella ja näkyvällä paikalla se ilahduttaa ihmisten arkea. Parhaimmillaan sillä saadaan vetovoimaa alueelle.

Katutaide on paljon muutakin kuin graffiteja, joiksi monet katutaiteen mieltävät. Nykyään monessa kaupungissa suosiossa ovat muralit, joita on ilmestynyt koristamaan kerrostalojen julkisivuja. Katutaiteita voivat olla myös erilaiset veistokset, installaatiot tai valoteokset. Valoteokset ovatkin yksi asia, mitä pohjoisen leveyksillä kannattaa katukuvassa hyödyntää.

”TNS Gallup Oy teki vuonna 2014 tutkimuksen, jonka mukaan 70 % suomalaisista haluaa nähdä taideteoksia arkisissa ympäristöissään, kuten asuinalueilla, kouluissa, kirjastoissa ja työpaikoilla. Peräti 90 % suomalaisista on sitä mieltä, että taide tuottaa elämyksiä, ja 79 % uskoo, että taide parantaa ympäristön viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Suomalaiset ovat myös valmiita maksamaan taiteen tuomista hyödyistä. Kyselyssä 44 % vastaajista oli valmis maksamaan enemmän omistusasunnosta, jonka rakennuskustannuksista noin prosentti on käytetty taiteeseen.”

Lähde: <https://katu2020.info/2020/2020/09/30/katutaide/>

Kemissä on nähtävillä katutaiteita. Ylinä: Eteläisessä sisääntulossa tulijoita vastaanottava muuntamo on mukava piristys. Arctic Comic Centeriä ei ole enää olemassa, mutta LuovaLumot-hankkeen puitteissa siihen tullaan maalaamaan uutta tilalle kesän 2024 aikana. Toinen ylhäällä: Maalattuja kiviä Kulttuurikeskuksella. Kolmas ylhäällä: Suurta näyteikkunaa kannattaisi hyödyntää, nyt se harmillisesti hoitamattomana heikentää katukuvaa. Vasemmalla: Upea murali (Wild Drawing; Prosperity) koristaa kerrostalon seinää Keskuspuistokadulla.

Kemissä on toteutumassa kevät/kesä 2024 aikana osa LuovaLu-mot-hankkeesta, jossa tullaan maalaamaan tai muutoin koristelemaan useampia sähkökaappeja ja -muuntamoita keskustan alueella. Hanke itsessään sisältää muitakin taideprojekteja Lapin alueella ja kestää vuoden 2025 loppupuolelle saakka.

Oulussa on erään puiston alueella maalattu roska-astioita. Ne ovat mukava pistys alueella.

Vasemmalla: Suuri muraali löytyy myös Meripuistokadulta entisen tyttölyseon rannan puoleiselta seinältä. Eero Lampinen, Muraali. (kuva Kemien kaupunki, <https://www.kemi.fi/vapaa-aika-ja-kulttuuri/matkailu/julkisen-taide/taide-kaupungissa/>)
Alla: Myös Prima-taloa koristavat värikkäät maalaukset kuuluvat katutaitteen piiriin. Kahdelle seinälle yltävä muraali "Contigo" on espanjalaisen taitelijan Kenorin käsialaa.

Valaistus

Valaistus on yksi merkittävistä tekijöistä, jolla saadaan luotua kaunista kaupunkiympäristöä ja kaupunkikuvaa.

Katuvalaistus ei ole vain pelkästään teknistä suunnittelua liikku-
misen helpottamista varten. Yhä
enenevässä määrin kiinnitetään
huomiota myös sen esteettisiin
ulottuvuuksiin ja kuinka paljon
oikeanlaisella valaistussuunnitte-
lulla voidaan saavuttaa.

Valaistuksella voidaan luoda kont-
rasteja eri asioiden välille. Valais-
tuksella voidaan korostaa haluttuja
asioita ja se luo myös turvallisuus-
tunnetta. Valaistuksen avulla
pystytään ohjaamaan liikkumista
kaupunkitilassa ja sillä voi olla
jopa ratkaiseva merkitys kaupun-
kitilan käytössä, etenkin pohjoisil-
la leveyspiireillä, joissa on verrat-
tain pimeää suuren osan vuodesta.
Kukapa haluaisi liikkua huonosti
valaistulla ja pelottavan tuntuise-
lla alueella.

Vanhentuneen kaupunkivalaistuk-
sen uusimista kannattaa pohtia,
sillä se voi maksaa itsensä pian
takaisin. Kun vanhat valaisimet
korvataan uudemmalla tekni-
kalla niin sähkölaskut ja korjaus-
kustannukset pienenevät. Led-va-
laisimissa on myös esimerkiksi
himmennysmahdollisuus, jolloin
valaistuksen voimakkuutta voi
säädellä tarpeen mukaan.

Kaupungin kannattaa päivittää
yleissuunnitelma keskustan alueen
valaistuksesta tai valaistuksen pa-
rantamisesta. Myös itse valaisimil-
la on suuri vaikutus katukuvaan,
sillä ne vaikuttavat suuresti kadun
visuaaliseen ilmeeseen. Niiden
koolla, sijoittelulla ja ulkonäöllä
on merkitystä. Esimerkiksi valai-
sinpylväistä voidaan tehdä tunnis-
tettava, imagollinen erityispiirre.

Myös tilaa tulee miettiä, johon
valaistusta ollaan suunnittelemas-
sa. Valo heijastuu eri pinnoilta eri
tavalla ja näin ollen ympäristöllä
on suuri merkitys valaistuksen to-
teuttamisessa. Valaistuksen avulla
saadaan ulkotilat ja -alueet käyt-
töön ympärivuotisesti ja senkin
vuoksi siihen kannattaa panostaa.
Erilaisilla valaistuksilla ja valo-
teoksilla voidaan lisätä matkailul-
lista vetovoimaa.

*Kuvissa vaihtelevia Kempeleen keskustan
valaisin tyyliä.
Valaisinpylväiden tyyppi saattaa vaihdel-
la jopa yhden korttelinvälin sisällä. Olisi
suositeltavaa, että valaisimet olisivat
samaa sarjaa yhdellä kadulla tai kau-
punkialueella.
Yllä ja alla esimerkkikuvat, kuinka vie-
rekkäiset valaisinpylväät ovat erilaiset.
Vasemmalla: Meripuistokadulla on tyy-
likkää valaisinpylväitä.*

Kaupunkikuvan inventointi

Seuraavissa kohdissa on perehdytty Kemin nykytilaan kaupunkikuvallisesti, ja tehty analyysiä aihekokonaisuuksittain. Lisäksi viheralueet on eroteltu omiksi osioikseen. Tavoitteena on ollut rajata selkeät kokonaisuudet eri osa-alueista, jotka kaupunkikuvaan vaikuttavat. Mukaan on koottu myös muutamia yhtenäisiä alueita, jotka ovat kokonaisuutena tärkeitä osia Kemin keskustan alueella, kuten Kauppakadun osuus ja Täiköntorin alue.

Ylhäällä vasemmalla: Koivuniemenpuistosta Pajarinrantaan vielä silta. Ylhäällä oikealla: Näkymä Kauppakadulla.
Alhaalla: Näkymää Kirkkopuistokadulta Meripuistokadun risteyksen suuntaan.

Rakennuskanta

Kemin keskusta-alueen rakennuskanta on matalahkoa ja hyvin kerroksellista. Alueelta löytyy paljon historiallisia rakennuksia, ja kohtuullisen laaja rakennetun kulttuuriympäristön alue.

Vanhimmat säilyneet rakennukset ovat 1800-luvulta. Oman leimansa katukuvaan luovat myös aikakaudelleen tyypilliset 60- ja 70-lukujen kerrostalot. Nykyaikaisempaa rakennuskantaa mahtuu toki joukkoon ja aluillaan olevia rakennuskohteita löytyy tämän tekstin kirjoitusvuodellekin.

Suurin osa historiallisesti merkittävistä rakennuksista sijoittuu keskustan lounaisreunaan, mutta niitä on ympäri keskustaa. Valtaosa keskustan rakennuskannasta on 3–4 kerroksista, kerroskorkeuden kasvaessa koilliseen päin suunnatessa. Muutama korkeampi rakennus löytyy myös rannan tuntumasta. Valtakatua reunustavat toiselta laidalta 7-kerroksiset pistetalot sekä kaupungin korkeimpana rakennuksena kaupungintalo. Pääosin matala rakennuskanta saa aikaan viehättävän pikkukaupungin tunnun ja leveät puistokadut vain vahvistavat tunnelmaa.

Kuvissa keskusta-alueen vaihtelevia julkisivu- ja kiinteistönpitotyylejä.

Osa rakennusten julkivuista kaipaisi jo kipeästi huoltoa. Huonossa kunnossa olevat julkisivut heikentävät kaupunkikuvaa oleellisesti. Kiinteistöjen julkisivujen korjaukset parantaisivat Kemin kaupunkikuvaa huomattavasti. Myös muussa kiinteistönpidossa olisi parannettavaa, sillä monet kiinteistöjä rajaavat aidatkin kaipaisivat jo kunnostusta tai kokonaan uusimista. Etenkin ydinkeskustan alueella kiinteistöjen hyvä kunnossapito olisi erityisen tärkeää.

Eri aikakausien värittämiä julkisivujen sarja luo omaleimaisen tunnelmansa kaupunkikuvaan. Julkisivut ovat väritykseltään pääosin vaaleita. Vallitseva värimaailma on keltaisen ja beigein erilaisia sävyjä. Julkisivumateriaalit ovat rakennusten aikakaudelle tyypillisiä. Löytyy rapattua, laatoitettua sekä puupintaa. Joukkoon mahtuu myös julkisivultaan punatiilisiä rakennuksia.

Kemin rakennusjärjestyksessä todetaan, että rakennuksista tulee pitää huolta eikä niitä saa päästää rapistumaan käyttökelvottomiksi. Julkisivut tulee pitää kunnossa ja huoltaa. Mikäli rakennusta korjataan, tulee sen ominaispiirteet huomioida korjauksessa, eikä siitä saa tulla lopputuloksena tyyllisesti ympäristöstään poikkeava.

Keskusta-alueen vaihtelevia julkisivuja kiinteistönpitotyyliä.

Kadut ja aukiot

Liikenneverkko

Jalankulku

Keskustan alueella on helppo kulkea jalan. Jalkakäytävät ovat leveitä ja sijaitsevat useimmiten molemmin puolin ajoväylää. Kemin keskustaa halkoo useampi puistokatu. Tällä hetkellä leveiden puistokatuojen risteyskohdissa on jalankulkijan kierrettävä kadun reunan kautta jatkaakseen kulkua keskellä kulkevaa puistokäytävää pitkin. Risteyskohtiin on laadittu parannussuunnitelmat jo edellisen inventoinnin yhteydessä. Tämän vuoden aikana aloitetaan ensimmäiset muutostyöt risteysalueella Kirkkopuistokatu-Meripuistokatu. Risteykseen tulee korotettu alue, joka hidastaa risteysalueen liikennettä ja tekee kadut turvallisemmaksi ylittää. Korotettuja suojateitä on tulevaisuudessa tulossa myös muualle keskustan alueelle.

Oikealla ylhäällä: Kemin keskustassa on leveät jalkakäytävät, joilla mahtuu hyvin kulkemaan.

Keskellä: Pyöräbaana on tehty Asemakadun varteen. Niiden lisääminen auttaisi pyöräilijöiden asemaa keskustan liikenteessä.

Oikealla alhaalla: Kivillä tehty suojatie on kustannustehokas ratkaisu. Alla: Runkolukittavia pyöräpaikkoja on suunnitteilla lisää.

Pyöräily

Pyöräilijät ovat toistaiseksi jääneet hieman unholaan Kemin kehityksessä. Valtakadun pyöräkaistojen lisäksi pyöräbaana on tehty keskustan laidalle Asemakadun varteen ja kokeilua sellaisesta on ollut Täiköntorilta Kulttuurikeskusta kohden, mutta kokeilun jälkeen asia ei ole edennyt. Myöskään kunnollisia pyöräparkkeja ei ole katukuvaan osoitettu, mutta niitä ollaan lisäämässä lähiaikoina. Kemin keskustan leveiltä kaduilta löytyisi hyvin tilaa pyöräkaistoille pääväylien varteen, eikä pyöräilijöiden tarvitsisi ajaa joko autojen tai jalankulkijoiden seassa. Selkeät, huolletut reitit pyöräilyyn ja pyörien pysäköintiin innostaisivat pyöräilyyn ja auttaisivat omalta osaltaan luomaan vihreämpää Kemiä.

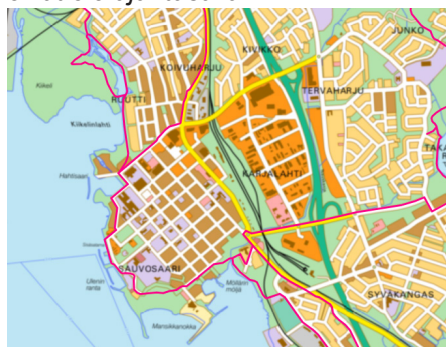
Polkupyöräilijöille ja jalankulki-
joille on hyvä osoittaa pääreitit
keskustan alueelle. Koska kevyt
liikenne on hitaampaa, on erityi-
sesti näille alueille tärkeää osoittaa
korkeampi kaupunkikuvallinen
vaatimustaso. Hitaasti liikkuvalla
jalankulkijalla on aikaa katsella
ympäristön detajjiikkaa ja kiin-
nittää huomiota yksityiskohtiin.

Lisäksi jalankulku- ja pyöräilyrei-
tit olisi pääväylillä hyvä erottaa
toisistaan yhteentörmäysten vält-
tämiseksi ja liikenteen sujuvuuden
varmistamiseksi. Jalankulku- ja
pyöräilyväylät ovat pintamateri-
aalin suhteen vaatimuksiltaan eri-
laiset. Pyöräilyväylät tarvitsevat
tasainen alusta, jotta eteneminen on
miellyttävää. Jalankulkijoille pin-
tamateriaalin valinta taas on hie-
man vapaampaa ja mahdollistaa
useamman pintamateriaalin käy-
tön. Esteettömyyden vaatimuk-
set tulee kuitenkin huomioida.

Kemin keskustan alueella on le-
veät kadut, joista olisi hyvin mah-
dollisuuksia ottaa pyöräilijöille
kaistatilaa. Valtakadulla onkin
jo erotettu pyöräilijöille omat
kaistat. Nämä olisi hyvä vie-
lä osoittaa selvemmin ja vaikka
vaihtaa kivetys pyöräbaanalle tun-
nusomaiseen punaiseen asfalttiin.

Opasteita kaivattaisiin enemmän
kevyenliikenteen väylille. Useasta
kohtaa puuttuu opastus kokonaan
tai se on epäloogisessa paikassa.
Lisäksi havaittiin, ettei pyöräily-
reitistö ole karttapalvelussa ajan-
tasalla.

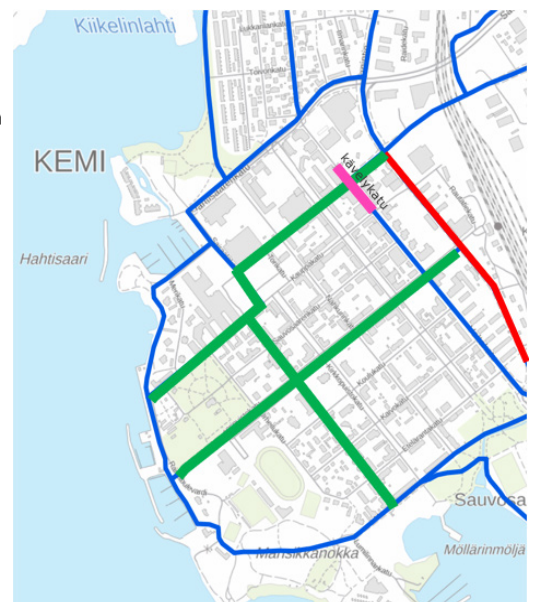
Alla: Pyöräilyreitit Karttapalvelussa
eivät ole ajantasalla.

Karttaan on merkitty ehdotukset jalankulun (sininen) ja pyöräilyn (punainen) pääväyliksi ydinkeskustan alueelle. Asemakadulla ja Valtakadulla pyöräilylle onkin jo omat kaistansa. Muille kaduille kannattaa pohtia omien pyöräkaistojen osoittamista liikenteen sujuvoittamiseksi ja turvaamiseksi. Jalankululle pääväyliä kannattaa osoittaa siksi, että niiden kaupunkikuvallista ilmettä kohottamalla saadaan ihmiset kulkemaan tiettyä reittiä pitkin ja suurin panostus voidaan osoittaa tietulle alueelle. Se ei tietysti sulje pois sitä, että myös muusta kaupunkiympäristöstä tulee huolehtia.

- Yhdistetty ik+pp
- Erotettu ik ja pp
- Pyöräkaistat molemmin puolin

Ote Rambollin suunnitelmasta Kemijoen pyöräilyolosuhteiden kehittämiseksi. Suunnitelma on tehty vuonna 2021. Suunnitelmassa on esitetty Valtakadulle yhdistetty jalankulku ja pyöräilyväylä, mutta se ei ehkä olisi tarkoituksenmukaista, koska erilliset ovat jo valmiina ja kaipaavat vain huoltoa.

Autoilu ja julkinen liikenne

Tällä hetkellä Kemin keskustassa pääsee liikkumaan helposti autolla, yhden korttelin välin mittaista kävelykadun pätkää lukuun ottamatta.

Pääasiassa kadut ovat kaksisuuntaisia, poikkeuksena puistokadut. Puistokäytävien molemmin puolin kulkee yksisuuntaiset kadut ja niiden varsilla on pysäköintitilaa. Katujärjestelystä johtuen näiden katujen risteysalueet ovat laajoja ja ne ovat tasa-arvoisia. Autoilija joutuu olemaan tarkkana ketä väistää ja mistä suunnasta, kun otetaan huomioon vielä jalankulkijat. Näitä risteysalueita kehittäessä tulee huomioida erityisesti hyvä näkyvyys. Alueelle, jossa kaksi liikennemuotoa kohtaa ei voi laittaa esimerkiksi liian korkeaa kasvillisuutta, jonka varjoon jalankulkija voisi helposti jäädä.

Pysäköintipaikkoja on jokaisen kadun varrella ja niiden lisäksi löytyy useampi laaja pysäköintialue.

Pysäköintialueet ovat usein ongelmallisia kaupunkikuvallisesti. Niitä voisi olla hyvä rajata tarkemmin. Valtavan laajat pysäköintikentät eivät näytä katukuvassa kovin houkuttelevilta, ja pysäköinti on hankalaa rajaamattomassa tilassa. Pienillä muutoksilla saadaan aikaan kauniimmin jäsenneltyä tilaa.

Ymmärrettävästi Kemin kokoisessa kaupungissa julkista liikennettä on vähän ja se painottuu aikatauluiltaan koulu-aikoihin. Keskustan alueella on kauniin sinisiä bussipysäkkien katoksia, jotka erottuvat edukseen kaupunkikuvassa. Julkisen liikenteen reitit kulkevat keskustan alueella muutamaa katua pitkin. Linja-autolla matkustavilla on aikaa katsella ympäristöään, joten reitin ympäristön kuntoon kannattaa panostaa.

Rautatieasema sijaitsee Kemin keskustan koillisella reunalla. Liikenneyhteys on hyvä niin pohjoisen kuin etelänkin suuntaan.

Yllä: Pysäköintialue Meripuiston laidalla Kauppakadun päässä on jäänyt keskeneräiseksi ja pysäköinti on jäsentymätöntä.

Alla: Kaupungin siniset bussipysäkit ovat piristys katukuvassa. Osa pysäkeistä kaipaasi parantelua ja edes penkit odottajille.

Alla: Pysäköintialueiden epämääräisyys tuntuu olevan enemmän sääntö kuin poikkeus.

Katualueet

Saapumisväylät

Autolla Kemin keskustaan pääsee saapumaan joko pohjoisen tai etelän suunnalta.

Etelässä saapuminen jakautuu liikenneympyrästä Valtakadulle tai Asemakadulle. Saapumisväylä etelästä on hyvin jäsentynyt ja siistiä aluetta. Valtakatu on hyvin rajautunut ja intiiminkin oloinen katu, vaikka kadulla leveyttä onkin. Se on yksi parhaiten jäsentyneitä katuja Kemissä.

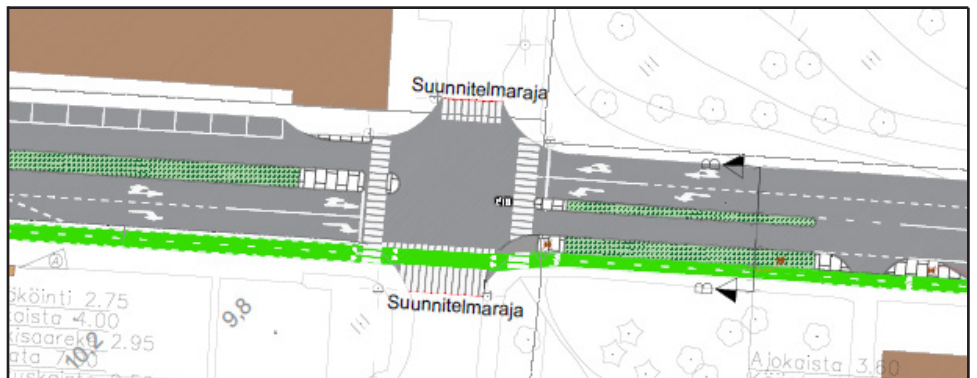
Asemakatu on huomattavasti laajemman oloinen sen rajautuessa toisesta reunastaan väljästi rakennettuihin puutaloihin ja nurmikaistaleeseen. Asemakadulle on pyöräkaistan suunnitelman yhteydessä suunniteltu keskikaistoja Rautatiekadun sekä Kauppakadun risteysten alueelle jäsentelemään ylileveää katutilaa. Suunnitelmista on kuitenkin toteutettu pelkkä pyöräkaista ja liikenteen jakajat loistavat poissaolollaan. Asemakadun jäsentämiseksi suunnitelma on suositeltavaa saattaa loppuun. Alueen jäsentämiseksi voisi suunnitelmaa täydentää puustolla tai muilla istutuksilla, jotka rajaisivat laajaa katutilaa enemmän.

Alla ja oik. alhaalla: Ainoa asia, mikä heikentää saapumisen vaikutelmaa on huonokuntoinen ja useasti paikattu asfaltti Eteläväylällä ennen rautatien alitusta. Myös moottoritien ylittävää siltaa voisi tarkastella saisiko sitä jäsennehtyä paremmin. Nyt sinne sijoitetut kukkaistutukset ovat kauniita, mutta näyttävät irrallisilta.

Yllä: Eteläinen saapumisväylä keskusta on kohtuullisen hyvin jäsentynyt. Alue on selkeä ja hyvin hoidettu.

Alla: Asemakadulle tehdyt suunnitelmat Rautatiekadun sekä Kauppakadun risteysien kohdalta. Suunnitelmien toteuttaminen kaventaisi laajoja alueita huomattavasti. (Suunnitelmat: Kemin kaupunki)

Pohjoinen sisääntulo taas on enemmän jäsentymätön suurten liikekiinteistöjen ja niiden tonttien sekä leveiden katualueiden vuoksi. Lapintien ja Sauvonväylän risteyksestä matka jatkuu joko Hahtisaarenkadulle tai Asemakadulle.

Asemakadun pohjoispää on liikepainotteista eikä juuri paranneltu Jopenpuisto yksinään riitä poistamaan kalseaa tunnelmaa. Rautatien puoleisella reunalla sijaitsevat tyhjä tontit keräävät roskaa ja saavat alueen näyttämään epäsiistiltä. Lisäksi Tervaharjunkadun ja Asemakadun risteys on todella laaja.

Tyhjiä tontteja voisi väliaikaisesti rajata jollakin, jotta aluetta saataisiin tiiviimmän oloiseksi. Esimerkiksi kivikoriaidat voisivat olla hyvä ratkaisu. Ne on tarvittaessa siirrettävissä toiseen paikkaan, ja niitä vasten saa kasvamaan vaikka nopeakasvuisia köynnöstyyppejä tuomaan vihreyttä.

Hahtisaarenkadun alue kärsi ulkoapäin, kun kadun alueelta jouduttiin tehdastyömaan kuljetusten vuoksi kaatamaan puustoa. Katu on tänä vuonna saanut uudistusta, kun sitä on ehostettu ajokaistojen välisellä nurmikaistalla sekä puustutuksilla. Leveä katualue näyttää heti paremmalta ja jäsentyneemmältä kuin avara ja laaja katualue.

Yllä ja alla: Pohjoisen tuloväylän suunnassa risteuksen toisella puolen on vastassa kiinteistön takajulkisivua ja jäsentymätöntä katutilaa. Tilanne ei parane Asemakadulle kääntyessä.

Alla: Hahtisaarenkatu toukokuussa ja puiden istutusten jälkeen kesäkuussa. Pie-nilläkin puiden aluilla on jo huomattava vaikutus katutilan muodostumiseen. Alla vasemmalla: Bussipysäkki on jäänyt hoitamattoman ympäristön jalkoihin.

Rautatieasema

Rautatieaseman seutu olisi ensiarvoisen tärkeää saada edustavaksi, koska se luo junalla saapuville matkustajille ensivaikutelman Kemiistä. Ensivaikutelmaa on hankala lähteä korjaamaan ja tällä hetkellä vastaanotto on melko nuhjuinen. Pysäköintialueen kivetykset ovat huonossa kunnossa ja nurmikivi vielä toukokuussa roskainen talven jäljiltä. Hyvin hoidettuna nurmikivi luo vihreyttä ja viihtyisyyttä kaupunkiympäristöön.

Asemalle saavuttaessa kaupungintalon suunnalta tulijalle on vastassa vinossa olevien kylttien sekamelska. Kylttien ja opasteiden selkeys ja helppo luettavuus ovat matkailun näkökulmasta tärkeitä. Junaa odottaville matkustajille ei löydy katosta, tai istumapaikkoja odottamiseen.

Yllä: Visualisointikuva miltä Rautatiekadun alku voisi näyttää.

Suuri opastaulu on sijoitettu pysäköintialueen reunaan, joka yrittää ohjata matkalaisia keskustaan Meripuistokadun kautta. Mikäli päätyy lähtemään toiseen suuntaan Rautatiekatua, ei kävelytie juuri houkuttele jatkamaan matkaa. Opasteita ei tähän suuntaan ole ja vastassa on halkeillutta asfalttia ja ränsistyneitä rakennuksia.

Kaupunki on lunastanut aseman alueen itselleen, joten sinne on nyt helpompi tehdä parannuksia, joilla saadaan ihmiset tuntemaan tervetulleeksi Kemiin.

Nurmikivet ja reunakivetykset ovat asemalla surullisen huonossa kunnossa. Alue näyttää muutoinkin siltä, kuin olisi unohtunut kehityksen matkasta. Rautatieaseman alueeseen kannattaa panostaa sen ensimmäisenä ja viimeisenä maisemana junalla Kemiin kulkeville sekä siltä ohi meneville.

Yllä ja vasemmalla: Aseman alue kaipaa kipeästi uutta ilmettä. Laiturialue on laaja asfalttikenttä, jolta ei löydy katosta eikä istumapaikkoja junaa odottaville. Rautatieasemalta pohjoisen suuntaan lähtiessä vastassa on epäsiistiä ympäristöä. Ympäristön huoltaminen olisi ensiarvoisen tärkeää. Minkäänlaista opastusta jalankulkijalle ei tässä suunnassa ole.

Alla: Visualisointikuva rautatieaseman ympäristöstä istutusten ja katosten kanssa.

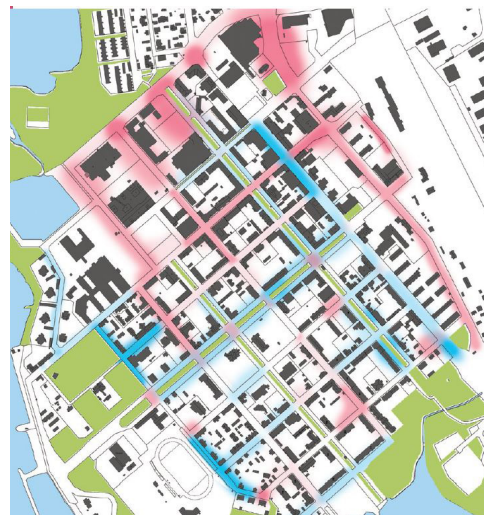
Edellisessä inventoinnissa tehty kartta keskusta-alueen katutilojen jäsentyneisyydestä pitää edelleen hyvin paikkansa. Osa kaduista on hyvin jäsentyneitä, mutta osa kaipaisi panostusta.

Kemille ominaista on, että keskustan alueen kadut ovat hyvin leveitä. Esimerkiksi Meripuistokatu on leveimmillään 40 metriä jalkakäytävän ulkoreunasta toiseen. Katunäkymää on kuitenkin rajaamassa puistokäytävää reunustavat koivurivit. Meripuistokadun puustoa on uusittu viime vuosina, joten muutamalla katuosuudella vielä kasvun alussa olevat nuoret koivut yrittävät täyttää avaraa tilaa.

Kauppakatu taas edustaa katujen toista päätä avaruudellaan. Ajoväylä sekä jalkakäytävät ovat leveitä ja muodostavat laajan, aukean tilan rakennusten julkisivujen kanssa. Kadun reunaan pysäköityjen autojen jono ei riitä täyttämään tilaa. Kadun päästä katsottaessa vastassa on vain karua kadun asfaltoitua tai betonoitua pintaa ja talojen osittain huonokuntoisia julkisivuja. Lähes kaikki vehreys puuttuu. Kauppakadulle on tehty suunnitelma katualueen elävöittämiseksi, mutta se ei toistaiseksi ole edennyt suunnittelua pidemmälle.

Valtakatu on kokonaisuudessaan esimerkillisesti jäsentynyt tilaa. Etenkin kaupungintalolta kävelykatua kohden mentäessä koivurivit rajaavat kauniisti katutilaa ja erottavat jalkakäytävät muusta liikennetilasta.

Kemin keskustan ollessa matalahkoa, myös pienemmät asiat rajaavat tiloja helpommin. Katutila ei tarvitse välttämättä suuria puita rajautuakseen paremmin.

Yllä: Kaupunkikuvan inventoinnissa vuonna 2012 tehty kartta keskusta-alueen tilojen jäsentymisestä. Siniset ovat hyvin jäsentynyttä tilaa, punaiset alueet kaipaisivat lisää jäsentelyä ja tilojen rajaamista. Kuva: Pitko/Alakare.

Vasemmalla: Valtakadulla leveä katutila rajautuu mukavasti koivuriveillä. Alla: Kauppakadulle on tuotu kauniit istutusastiat kesäksi. Laaja tila vaatisi muutakin ehostusta ja tilojen rajaamista.

Alla vasemmalla: Sauvosaarenkatu kaipaisi kasvillisuutta pehmentämään katukuvaa.

Kadun pinnat

Usealla kadulla päällysteen kunto on huono. Vuosien saatossa tehdyt paikkailut erottuvat selvästi ja saavat aikaan rähjäisen vaikutelman. Myös katumerkinnyt ovat kuluneita suurilta osin ympäri keskustaa. Kuluneet merkinnät saavat aikaan hoitamattoman ilmeen, ja heikentävät suunnistautumista. Kuluvan kesän 2023 aikana tiemerkinnyt on uudistettu. Jo tällä saadaan nostettua kaupunkikuvallista ilmettä, ja kohennettua katutilaa.

Kadun pinnat ovat keskustan alueella valitettavan huonossa kunnossa. Päällysteet kaipaavat uudistamista laajoilta alueilta. Myös katujen reunakivetykset ovat vuosien saatossa kuluneet. Kuntien olisi erittäin tärkeää huolehtia kunnossapidosta infrastruktuurissa, jotta se säilyy toiminnallisena ja vetovoimaisena. Huonokuntoiset kadut ja kivetykset voivat haitata ihmisten liikkumista alueella. Kunnossa olevat pinnoitteet ja reunakivetykset auttaisivat myös liikuntaesteisten ja näkövammaisten kulkemista keskustan alueella.

Vasemmalla: Uudet katumerkinnyt parantavat huomattavasti katukuvaa ja helpottavat suunnistautumista. Meripuistokadun ja Valtakadun risteysalue näyttää heti huolitellummalta uusittujen maalausten kanssa. Muissa kuvissa esimerkkejä katurakenteiden huonosta kunnosta.

Huonokuntoinen infrastruktuuri ei ole kovin houkutteleva ihmisille tai yrityksille.

Katujen reunakivetysten kunto on pieni asia kaupunkialueen mittakaavassa, mutta sillä on suuri vaikutus alueen yleisilmeeseen. Alueet, joilla katukivetykset ovat päässeet huonoon kuntoon, vaikuttavat hoitamattomilta. Hoitamattoman näköinen ympäristö taas voi vaikuttaa jopa ihmisten turvallisuuden tunteeseen alueella liikuttaessa.

Huonokuntoiset reunakivetykset ja kevyenliikenteenväylien liittymäkohdat hankaloittavat esteetöntä liikumista. Rikkinäiset pinnat liittymien kohdalla voivat olla jopa turvallisuusriski.

Yllä ja vasemmalla: Huonokuntoiset reunakiveykset heikentävät kaupunkikuvaa oleellisesti.

Alla: Sauvosaarenkadulle pysäköity auto näyttää pieneltä kun katutila on laaja ja avoin eikä mitään ole luomassa pienempää mittakaavaa. Kuvassa näkyy myös hyvin pinnoitteiden paikkailu sekä sekavuus; osassa jalkakäytäviä on betonipinta ja osaan on vedetty asfalttia päälle.

Kadunkalusteet ja valaistus

Kadunkalusteet on laaja kokonaisuus ja tärkeä osa kaupunkikuvan luomisessa. Kadunkalusteiksi helpommin mielletäviä ovat penkit, ja muut yleiseen viihtyvyyteen osoitetut asiat, mutta niitä ovat myös esimerkiksi muuntamot, joita mm. Kemin puistokaduilla näkee.

Kadunkalusteet vaikuttavat suuresti ympäristöönsä, mutta myös ympäristön luonne johon niitä ollaan sijoittamassa, vaikuttaa kadunkalusteisiin. Näin ollen suunnittelu on vuorovaikutteista molempiin suuntiin. Ei ole ihan sama millaisia kadunkalusteita sijoitetaan esimerkiksi kirkon lähetyville tai sisäsatamaan. Kadunkalusteiden tulee sopia siihen ympäristöön, johon ne ollaan sijoittamassa.

*Useassa paikassa penkit kaipaavat uusimista ja huoltoa.
Olkealla: Ukkometto-patsaan kanssa samassa puistossa olevat penkit ovat puiston henkeen sopivat.
Alla: Puistokatujen tekniset laitteet kaipaavat huoltoa.*

Kadunkalusteet sijoittuvat useimmiten laajemmille alueilla ja niistä muodostuu kokonaisuuksia. On siis tärkeää, että kokonaisuudesta tulee eheä ja kaikki siinä olevat kalusteet sopivat toisiinsa. Esimerkiksi jo aiemmin mainituilla puistokaduilla on mm. penkkejä sekä roska-astioita. Näissä on tärkeää, että ne ovat keskenään yhteensopivia, jotta kokonaisuudesta muodostuu toimiva. Penkit ovat pitkään olleen kiinteästi asennettuja, mutta ne ovat saaneet kolhuja talvikunnossapidon aikana. Irralliset penkit saadaan kerättyä talveksi pois kunnossapidon tieltä.

Yllä vasemmalla: Monin paikoin keskustan alueella valaisinpylväät kaipaavat kipeästi uutta pinnoitusta tai jopa uusimista.

Yllä oikealla: Meripuistokadulla on tummanruskeita, maahan perustettuja penkkejä. Niiden seurana on oranssinvärisiä roska-astioita. Tyylillisesti penkit ja roska-astiat ovat erilaisia.

Tekniikasta johtuen kaduille sijoittuvat sähkökaapit ynnä muu tekniikka ei välttämättä aina ole kovin esteettistä. Kaupunkikuvaan sopivammaksi niitä voisi saada esimerkiksi maalaamalla tai muuten naamioimalla. Myös pistoketolppia löytyy muutamalta puistokadulta. Nämä ovat kovin hoitamattoman näköisiä ja kaipaavat kunnossapitoa.

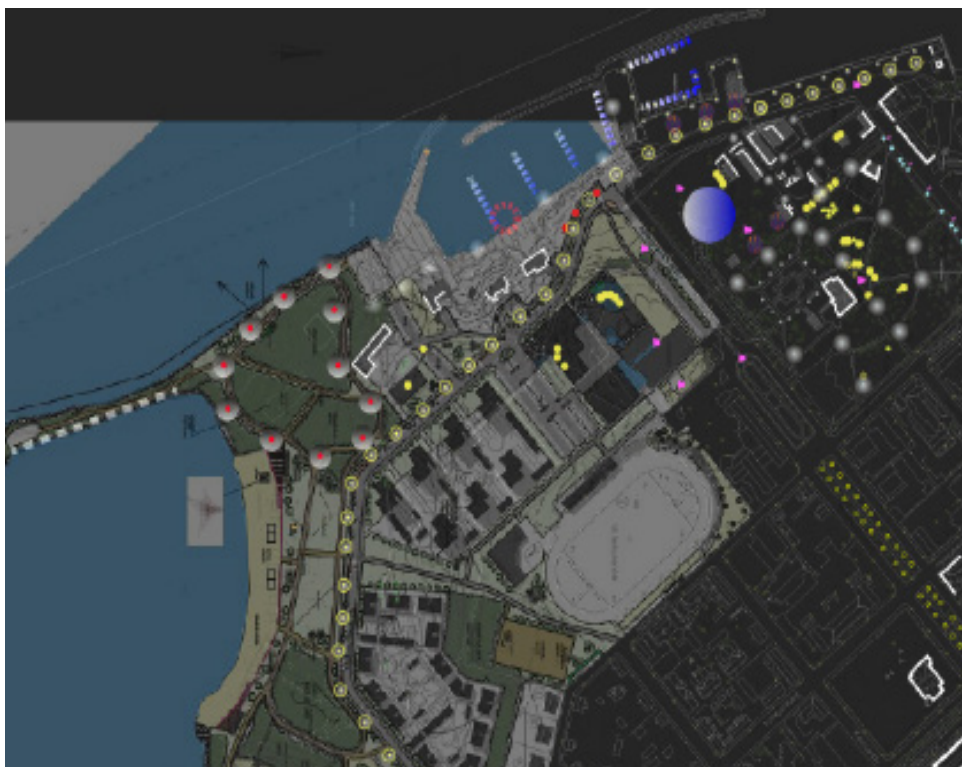
Penkit ovat olleet keskustan alueella samanlaisia syväperusteisia, mutta niitä on alettu korvaamaan uudemmilla, irtonaisilla penkeillä. Irtonaisten penkkien osalta valikoima on valitettavan hajanainen ja niitä on hankittu pienissä erissä. Aiemmin yhtenäinen linja on pirstaloitunut ja penkkejä on nyt erilaisia siellä täällä. Erilaisuuskaan ei haittaa, kunhan tarkasti linjataan millaisia penkkejä hankitaan ja mihin tietynlaiset penkit sijoitellaan.

”Talven ihmemaa”. Kemiin on tehty valaistussuunnitelma vuonna 2017, jonka oli tarkoitus korostaa keskusta-alueella kaupunkikuvallisesti, liikenteellisesti sekä maisemallisesti tärkeitä kohteita. Katualueista suunnitelma koski Valta-, Meripuisto-, sekä Kaupakatua, joihin suunnitelmasa oli tehty erikoisvalaistukset. Lisäksi suunnitelmassa oli merkitty julkisivuvalaistuksia valittuihin rakennuksiin.

Kokonaisuuteen oli tehty aluevalaistukset Sisäsatamaan ja sieltä Mansikkankalle, ajatuksena lisätä alueen vetovoimaa myös talviajalle. Suunnitelmaa on hyödynnetty pieneltä osin. Kaupunkivalaistuksen uudistustyötä viedään eteenpäin vaiheittain. Suunnitelman loppuun saattamiseksi olisi hyvä tarkastella, onko tehdyille suunnitelmalle tarvetta päivittämiseen.

Oikealla: Ote ”Talven ihmemaa” valaistussuunnitelmasta. Toki myös muu keskustan alue kaipaa selkeää suunnitelmaa valaistuksen toteuttamisesta.

Kuva: Ramboll.

Pysäköintialueet

Kemissä on ilmainen pysäköinti koko kaupungin alueella ja pysäköintialueita ja -tilaa löytyy runsaasti. Keskustassa on useampi laaja pysäköintialue ja lähes jokaisessa kadunvarressa on mahdollisuus pysäköidä. Suuret pyköintialueet voivat olla ongelmallisia kaupunkikuvallisesti, koska ne muodostavat laajoja, avaria alueita, jotka eivät ole edukseen kaupunkiympäristössä.

Kemin kaupungintalon edustalla on yksi suuri pysäköintialue. Tätä aluetta on hieman rajattu yhdellä pysäköintialueen keskellä kulkevalla viheralueella. Lisäksi pysäköintialuetta jäsentee kiveyksellä tehdyt pysäköintiruudut. Muut keskustan alueen suuremmat pysäköintialueet eivät yllä samalle tasolle. Esimerkiksi terveysaseman edustalla sijaitsevalla pysäköintialueella on vain muutama korotettu jakaja osoittamassa pysäköintiruutujen sijaintia.

Kadunvarsipaikoitusta on tarjolla ympäri keskustaa ja liikkeissä asioiva saa usein auton pysäköityä lähes liikkeen eteen. Pysäköinnin helpottamiseksi olisi kadunvarsienkin paikoitusta hyvä jäsenellä ja osoittaa selvemmin pysäköintiruudut.

Alla: Kuvan tyylinen kadunvarsipysäköinti sopisi hyvin Kemiinkin. Kuva Oulusta.

Yllä: Kaupungintalon edustalla olevalla pysäköintialueella on selkeitä kiveyksellä rajatut pysäköintiruudut. Kauppatorin laidalla sijaitseva pysäköintialue on jäsentymättömämpi.

Oikealla: Puistokatujenkin varsilla on pysäköintitilaa. Pysäköintiä voisi jäsenellä paremmin.

Pysäköintialueiden kehittämistä kannattaa ehdottomasti tarkastella kaikin puolin. Hyvin jäsenellyt pysäköintialueet helpottavat pysäköintiä ja parantavat kaupunkikuvaa.

Kävelykatu

Kävelykadun kohtalo oli keväällä 2023 vaakalaudalla, mutta kaupunki teki päätöksen, että se säilytetään. Kävelykatu on jakanut mielipiteitä kuntalaisten keskuudessa puolesta ja vastaan, mutta lähes kaikki ovat sitä mieltä, että kävelykatu tarvitsee kehitystä ollakseen toimivampi.

Kävelykadulla sijaitsevat tuulensuojaseinät ovat huoltomaalauksen tarpeessa. Kadulle istutetut puut alkavat vihertää suhteellisen myöhään, ja katu näyttää hieman karulta alkukesän ajan. Kesäkuun 2023 aikana kadulle tuotiin lisäksi istutusastioita. Kadun pintaan tehdyt maalaukset ovat kuluneet ja kaipaivat joko uudelleen maalausta tai että ne poistettaisiin kokonaan.

Keväällä kävelykadulle sijoitettiin pari irrallista penkkiä. Ne ovat ulkoasultaan erilaiset kuin muu kalustus, joten ne istuvat huonosti katukuvaan. Ravintolan terassialue tuo eloa kadulle osan aikaa päivästä. Kävelykadulla näkisi mieluusti muutakin toiminnallisuutta ja vaikka useammankin terassin elävöittämään aluetta.

Kävelykadun kehittäminen on kesän 2023 aikana lähdyssä suunnitteluun ja jonkinlaisen kehys on valmiina jo loppuvuodesta. Kävelykadulle toivotaan lisää toiminnallisuutta ja yleisilmeen kohennusta.

Yllä ja alla: Kävelykatu on keväällä ja alkukesästä vielä melkoisen harmaan näköinen. Katumaalaukset ovat haalistuneet. Etelän suunnalla näkymät ovat hyvät Valtakatua pitkin, mutta toisessa päässä katse kiinnittyy hajanaiseen ympäristöön ja tyhjillään olevaan kioskirakennukseen.

Alla: Panoraamakuva kävelykadusta.

Puistokadut

Puistokadut ovat nopealla silmäyksellä hyvin jäsentyneitä, mutta tarkempi tarkastelu saa huomamaan, että tehtävää olisi täälläkin. Puistokäytävät ovat ajan saatossa sekoittuneet viereiseen nurmialueeseen ja se saa aikaan hieman suttuisen vaikutelman. Käytävien olisi hyvä olla tarkkarajaisia ja rajattu esimerkiksi kivetyksin, jotta ilme olisi upeiden puistokäytävien arvoon sopiva. Lisäksi se helpottaisi alueiden huoltamista jatkossa.

Joitakin puistokäytäviä on uudistettu viime vuosina, mutta tapa ei ehkä ole ollut riittävä. Pelkällä puurivistöllä ja siisteillä kulkuväylillä ei kuitenkaan päästä vetovoiman kannalta vielä pitkälle, vaikka suunta on oikea. Pitkät puistokadut kaipaavat toimintaa ja lisää yksityiskohtia, jotka kutsuvat viipymään. Kadunkalusteet tarvitsevat kipeästi uusimista.

Eniten panostusta kaipaavat Meripuistokatu ja Keskuspuistokatu. Meripuistokatu on kokonaisuudessaan vilkas katu. Keskuspuistokatu hiljenee hieman

Alla: Puistokadut näyttävät keväällä vielä karuilta. Alueille tarvitaan jotain, joka tuo niihin näyttävyyttä myös muulloin kuin kesäaikaan.

kaakkoon päin mennessä kun liikepainotteinen alue muuttuu enemmän asuntovaltaiseksi. Kirkkopuistokatu sijaitsee vilkkaimmalta alueelta hieman syrjässä. Senkin vetovoimaa voisi lisätä tekemällä esimerkiksi Kauppatorin vieressä sijaitsevaan päähän taidepuiston siirtämällä taideteokset Kulttuurikeskuksen takaa näkyvämmälle paikalle

Yllä: Toimintaa puistokaduilla. Iloinen joukko oli alkukesästä pelaamassa mölkyä puistokäytävällä. Lisää toiminnallisuutta on ehdottomasti yksi puistokatualueen kehityksen suunnista.

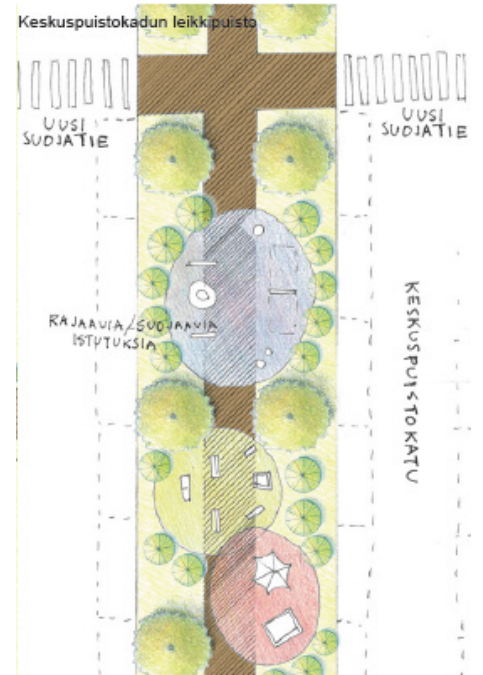
Alla: Nurmialueet ovat sekoittuneet keskikäytävien kanssa. Esimerkiksi reunakivetykset auttaisivat tilaa jäsentymään ja helpottaisivat myös puistokäytävien kunnossapitoa.

Ylempi kuva: Kuvassa visualisointia ajatuksen tasolla Meripuistokadulle kirkon kohdalle. Esimerkiksi istutuslaatikoilla puistokäytävien suulla saataisiin kulkuväylät kutsuvamman näköiseksi. Arvokkaammilla alueilla näyttävämmät istutukset toisivat katukuvaan lisäarvoa. Hiljaisemmilla puistokatualueilla istutukset voisivat olla vaatimattomampia, mutta ne toisivat silti lisää kaivattua toiminnallisuutta puistokaduille. Myös erilaiset oleskelualueet puistokäytävien varsilla toisivat toiminnallisuutta.

Alempi kuva: Tässä kuvassa on tarkasteltu leikkialueen toteutusta puistokadulle. Ajatus on Keskuspuistokadulle, mutta toteutuksen voisi tehdä mille puistokadulle tahansa. Leikkialuetta tarkasteltiin Keskuspuistokadulle jo edellisessä inventoinnissa. (Kuva Pitko/Alakare)

Alla olevassa kuvassa on hahmoteltu miltä tuleva korotettu liittymä Meripuistokadun ja Kirkkopuistokadun risteyksessä keskijakajineen voisi näyttää. Alla oikealla: Myös kunnollisille pyöräpaikoille on tarvetta puistokatualueissa.

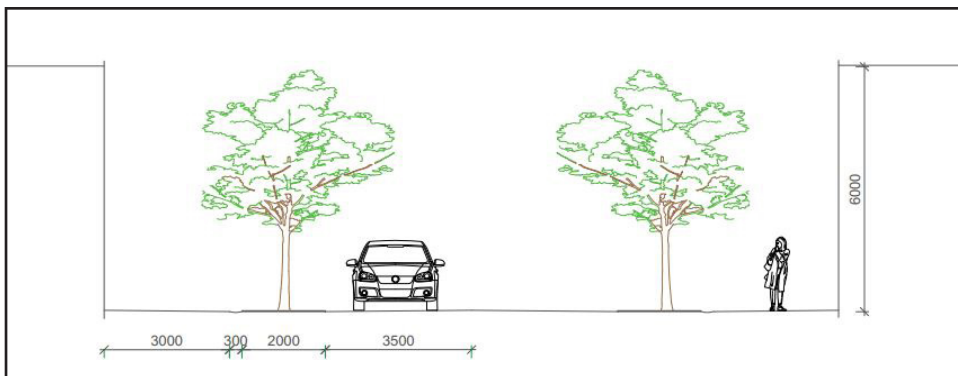

Kauppakatu

Kauppakatu on yksi keskustan keskeisimmistä kaduista ja pääreittejä keskustasta Sisäsatamaan. Lisäksi sen ympärille on sijoittunut paljon liiketoimintaa. Tämän vuoksi erityisesti tämän kadun tulisi olla ulkoiselta ilmeeltään kutsuva, viihtyisä ja hyvin hoidettu.

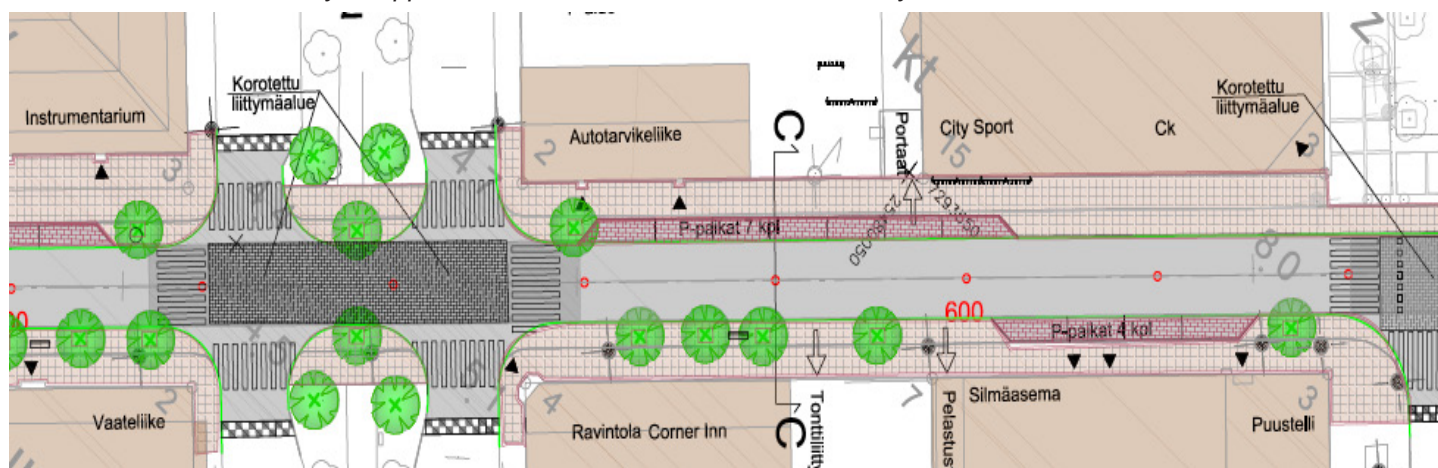
Kauppakatua voisi kehittää koillisesta kävelypainotteiseen suuntaan muuttamalla korttelin-kahden verran siitä ”shared space”-tilaksi. Shared space ajatuksessa kadulle ei ole osoitettu kulkuväyliä erikseen kevyelle- tai ajoneuvoliikenteelle. Katu on hidaskatu, jossa ajoneuvot sovi tavat vauhtinsa hitaamman liikenteen mukaan. Tämä ratkaisu ei sulje pois ajoneuvoliikennettä, mutta parantaa jalankulun mahdollisuutta keskustan alueella.

Oli kehityksen suunta sitten pelkästään katuvihreän lisääminen tai shared space-tyyppinen ratkaisu, saadaan katupuiden avulla kaupunkivihreää lisää ja muodostetaan jatkumo puistokaduille sekä vihreä reitti kohti Sisäsatamaa.

Yllä: Havainnekuva ja poikkileikkaus ”shared space”-tyyppisestä ratkaisusta Kauppakadulle. Nykyinen ajoväylä on nostettu kiveyksellä samaan tasoon kevyenliikenteen väylien kanssa ja näin niistä on tehty yhtenäistä tilaa. Pysäköidä voi katupuiden väliin jääviin tiloihin. Puiden istutusalat toimivat hulevesiä viivytävästi. Osalle puista on rakennettu suurempi istutusala ja reunalle tehty kiinteät penkit.

Ote Destian Kauppakadulle vuonna 2015 tekemästä suunnitelmasta pysäköinnin jäsentämisestä ja kasvillisuuden lisäämisestä. Suunnitelma on tehty Kauppakadulle Valtakadulta Urheilukadun risteykseen saakka.

Torialueet

Täiköntoria on kehitetty lähi-vuosina. Alueelle valmistui vuonna 2022 skeittiparkki ja kesän 2023 aikana sen viereistä puisto-alueetta on viimeistely. Alue on viime vuosina ollut muutoksessa, kun Prima-talon puoleinen reuna on ollut suljettuna auto-liikenteeltä, mutta avattiin taas pari vuotta sitten asemakaavan vastaisesti. Torin vieressä sijaitsevan pysäköintialueen toiselle laidalle muutti terveyskeskus.

Täiköntorin alue kaipaisi vielä huomiota ainakin kadunkalusteiden osalta. Uudet kalusteet jäsentelisivät torialueen paremmin ja toisivat sen samalle tasolle uudistuneen puiston kanssa. Lisäksi alue uutena ”keskustorina” asettaa korkeammat vaatimukset kadunkalusteiden tasolle, joten senkin vuoksi Täiköntorin alueen viimeistelyyn kannattaa panostaa.

Ylhäällä: Hesburgerin ja skeittiparkin välissä istutusten ja pollarien yhdistelmä on onnistunut. Riippahernejensaat saavat veden viereisen nurmialueen kautta.

Alla: Täiköntoria kiertävä noppakivetyksen ja puiden yhdistelmä on onnistunut. Penkkien uusimista alueen muuhun tasoon kannattaisi miettiä.

Torialueen muutettua Kauppatorilta Täiköntorille, jäi Kauppatorin alue ilman tarkoitusta. Se on palvellut nyt paremman puutteessa pysäköintialueena, mutta kaupunkikuvallisesta näkökulmasta järkevämpääkin käyttöä alueelle voitaisiin keksiä. Pysäköintitilaa on hyvä alueella varmasti säilyttää sairaalan läheisen sijainnin vuoksi, mutta jonkinlaista jäsentelyä ja rajaamista tämäkin alue kipeästi kaipaa. Oman haasteensa alueen suunnittelulle tuo Kulttuurikeskuksen toimintojen jatkumisen epävarmuus ja mahdollinen rakennusten, ainakin osittainen, purku. Suunnitelmia tehdessä olisi hyvä tietää alueen tulevaisuudesta, jotta suunnitelmat osataan kohdentaa oikein. Viereiselle tyhjälle tontille, Kauppakadun ja Torikadun kulmaukseen, on rakentumassa vuoden 2024 aikana palvelutalo. Tämän voisi ottaa huomioon tulevaa suunnitellessa ja miettiä, voisiko alueelle osoittaa vaikka pientä puistoaluetta, johon palvelutalon asukkaat voisivat tulla viettämään aikaa. Väestön ikääntymisen vuoksi tämän kaltaiset palvelut keskustan alueella tulevat todennäköisesti jatkossa lisääntymään.

Ylimpänä: Täiköntorin viereen rakennutun skeittiparkin tuo kaivattua toimintaa keskustan alueelle.

Yllä: Kauppatori on palvellut lähinnä pysäköintialueena toritoiminnan siirryttyä Täiköntorille.

Alla ja oikealla: Visualisointikuva muutosehdotuksesta Kauppatorille. Muuttamalla osan torialueesta puistoksi saataisiin kivinen alue muutettua mielenkiintoiseksi, vihreäksi oleskelualueeksi. Osa torialueesta on jätetty ennalleen tapahtumia varten.

Puistot ja virkistysalueet

Puistokatujen lisäksi Kemistä löytyy paljon vehreitä puistoja, joita on paranneltu viime vuosina mitattavasti. Eritasoisia puistoalueita on yhteensä 80 hehtaaria. Tehtävää vielä riittää, jotta saataisiin kaikki viheralueet samalle tasolle ja miellyttäväksi ympäristöksi kaupunkilaisille.

Meripuisto

Meripuistossa on tehty parannuksia ja puistoalue kokonaisuudessaan näyttää hienolta. Suunnitelma puiston perusparannuksesta ei toteutunut aivan sellaisenaan, vaan joitain asioita tehtiin suunnitelmasta poikkeavalla tavalla tai jätettiin tekemättä kokonaan. Puistosuunnitelmaan sisältynyt Kauppakadun lounaispään jäsentely jäi olemattomaksi ja se näkyykin nyt sekavana risteysalueena sisäsatamaan siirryttäessä sekä kadun reunan pysäköintialueen epämääräisyytenä. Myös puiston keskellä sijaitsevan Puistopaviljongin edessä olevat pysäköintialueet ovat epämääräisiä, laajoja sorakenttiä. Muutoin puistoalueen parannus näyttää onnistuneelta ja ottaa paikkansa keskuspuistona, jollaiseksi se on suunniteltu jo kaupunkia perustettaessa. Silti olisi suositeltavaa, että puiston kunnostus viedään loppuun suunnitelman mukaisesti.

Puistopalvijongin vieressä sijaitseva muotopuutarha on upea. Värimaailmassa voisi olla hieman enemmän vaihtelua, mutta itsessään paikka henkii vanhan ajan arvokasta tunnelmaa. Penkit kaipaivat huoltoa uuden maalipinnan ja puuttuvien selkänöjen pintojen lisäämisen muodossa.

Meripuistossa sijaitseva laululava on oivallinen paikka tapahtumien järjestämiseen. Katsomon penkit tosin alkavat olla tiensä päässä ja kaipaavat uusimista tai ainakin hyvää huoltoa. Myös itse laululavaa ollaan palauttamassa alkupe räiseen asuun.

Yllä: Laululavan penkit ovat vuoden ympäri sään armoilla, joten niitä tulisi hoitaa säännöllisesti vuosittain, jotta ne säilyvät.

Vasemmalla: Pysäköintipaikka tarvitsisi jäsentelyä. Penkit ovat paikan henkeen sopivat, mutta kaipaavat huoltoa. Puistopaviljongin takapiha tulisi saattaa kuntoon.

Alla: Muotopuutarha on kaunis kesällä. Väriskaala istutuksissa voisi olla laajempi.

Yllä: Leikkipuisto kaipa aita ympärilleen, jotta turvallisuus säilyy ja leikkipuisto rajautuisi tarkemmin omaksi alueekseen. Leikkipuiston alue kuului myös Meripuiston suunnitelmaan, joten leikkipuisto kannattaisi kunnostaa sen mukaisesti.

Pienen puiston päässä sijaitsevan pysäköintialueen osoittaa vain kyltti. Suojatietä ei ole kummassakaan päässä. Puiston merenpuoleisesta päästä jalankulkija jää pensasaidan katveeseen jos poistuu ajoväylän toisella puolella kulkevalle jalkakäytävälle (kuva alla).

Vasemmalla: Pieni puisto on pensasaitojen suojassa.

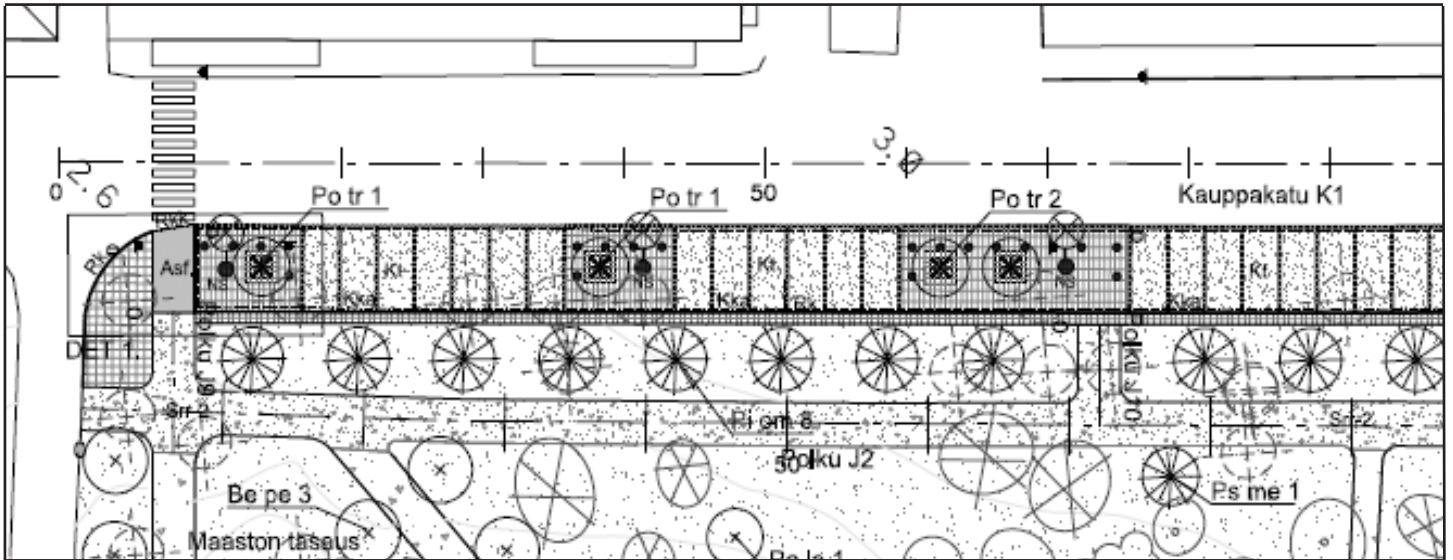
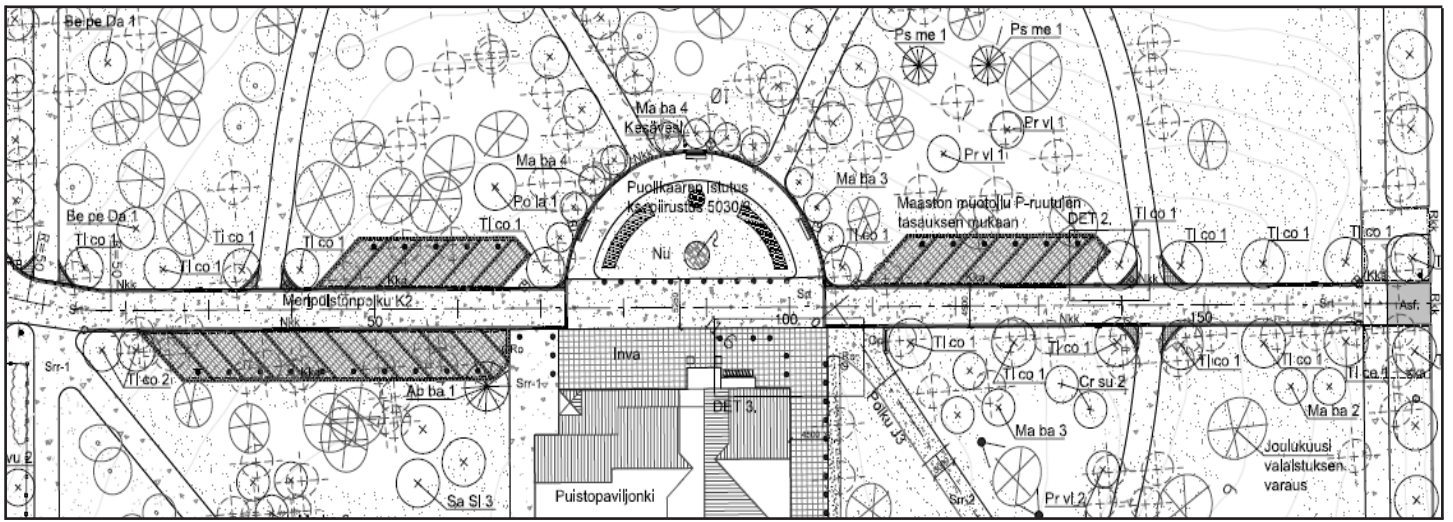

Meripuiston reunamalla sijaitsee Meripuiston leikkipuisto. Leikkivälineet näyttävät hyvältä ja alueelle on tuotu uusia pöytä-penkkiryhmiä. Leikkipuiston alue on jäsentymätön ja kaipaisi selkeämpää rajausta ympärilleen. Katuihin rajoittuvia reunoja rajaa hajanainen pensasaita ja muutama matala puuaita, jotka näyttävät paikkaan kuulumattomilta. Jo turvallisuus huomioiden olisi leikkipuisto hyvä rajata kauttaaltaan, tai ainakin ajoväylien puolelta kunnollisella aidalla.

Meripuistokadun pää muodostaa oman pienen puistonsa, jossa sijaitsee Aimo Talevan Ukkomettopatsas. Puisto jää vain harmittavan irralliseksi, koska sinne ei vie yhtään jalankulkitietä. Puistoon menijä joutuu siis ylittämään ajoväylät lain vastaisesti päästäkseen puistoon. Puistolle voisi miettiä jonkun funktion, miksi puistoon kannattaa mennä, jotta puisto saataisiin vetovoimaisemmaksi. Lisäksi puistoa ympäröivä tiivis pensasaita rajaa alueen niin tehokkaasti, että kaunis ja hyvin pidetty puisto jää hieman piiloon.

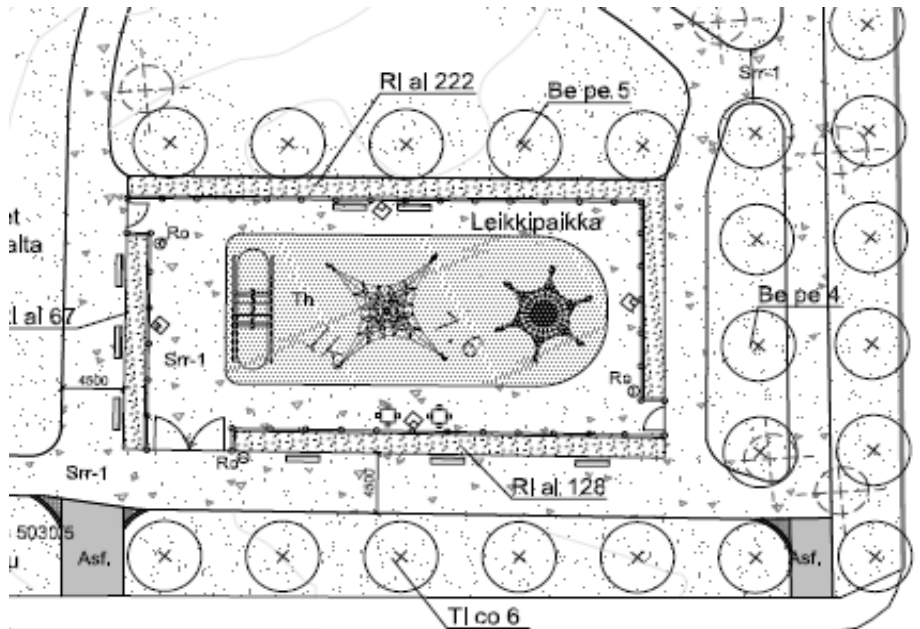
Puiston päässä sijaitsevalle pysäköintialueelle pysäköivät usein myös leikkipuistossa vierailevat. P-alue on tällä hetkellä epämääräinen, rajaamaton alue, mutta Meripuistokadun suunnitelmaan sisältyy myös suojatiet tälle aulelle, sekä p-alueen jäsentäminen, joten parannusta on tulevaisuudessa luvassa, kunhan vain tehdyssä suunnitelmassa pysytään.

Vasemmalla: Puiston merenpuoleisesta päästä poistuttaessa jalankulkija jää pensasaidan taakse piiloon eikä suojatietä ole antamassa turvallista kulkutietä.

Yllä: Otteet Meripuiston suunnitelmasta Puistopaviljongin edustan ja Kauppakadun reunan pysäköinnistä. Suunnitelmat olisi suositeltavaa viedä loppuun. Suunnitelma Sito (nyk. Sitowise).

Alla oikealla: Meripuistokadun päässä sijaitsevaan puistoon voisi suunnitella esimerkiksi pienen pensaiden muodostaman labyrintin, joka toisi puistolle lisää vetovoimaa.
 Alla vasemmalla: Myös leikkipuisto kuului osana Meripuiston parannussuunnitelmaa. Suunnitelmassa leikkialue on aidattu ja kulku sinne on porttien kautta.

Sisäsatama

Sisäsatama on kaunis alue kesälä. Vanhat makasiinirakennukset luovat alueelle vanhan ajan tunnelmaa. Osa alueesta on kuitenkin hieman mitäänsanomatonta ja kaipaisi piristystä. Pelkät penkit ja valopylväiden kukka-ampellit eivät oikein riitä täyttämään avaraa tilaa, jota aukeava meri vielä korostaa.

Sisäsataman uudistuksesta on aikaa jo parikymmentä vuotta, joten jonkinlaista alueen henkeen sopivaa päivitystä kannattaisi alueelle tehdä, jotta kauniin sisäsataman arvo säilyy niin kaupunkilaisten,

kuin matkailijoidenkin keskuudessa.

Laiturialueella on kaunis kivetys. Pääosin pinta on ladottu harmaasta betonikivestä, jota punaiset noppakivet reunustavat. Kivetys on alueen henkeen sopiva.

Kauniina kesäpäivänä alueen penkit olivat täynnä ja uudet tulijat etsivät turhaan istumatilaa. Tällä hetkellä sisäsataman alueella on käytössä kahdenlaista penkkiä. Etenkin vanhemmat kivi-puupenkit sopivat sisäsataman miljööseen.

Makasiinien piha-alueita voisi rajata alueen historiaan sopivalla tyyllillä.

Sisäsatama kaipaisi jo hieman päivitystä sekä lisää toiminnallisuutta.

Kahvila ja ravintolapalveluita on kahdessa rakennuksessa laituri-alueella sekä makasiineissa, ja ne ovat erittäin suosittuja kesäaikaan.

Sisäsatamaa Pursiseuraa kohti edetessä pysäköintialue vaihtuu kadun reunasta laituri-alueelle, ja jalankulku säilyy näiden välissä. Alue kaipaisi rajaamista, sillä Rantabulevardin toisella puolella sijaitseva Sisäsatamanpuisto avartaa tilaa entisestään.

Meripuistokadun pään kohdalla johtaa kahdet puiset portaot lähemmäs rantaa. Portaikat alkavat olla hieman lahonneet, joten ne kaipaisivat uudistamista. Myös penkit rannan tuntumassa kannattaisi uusia.

Rantareitti kulkee rantaa myötäillen Sisäsataman läpi Mansikkano-kalle. Pursiseuran kohdalla on suuri parkkialue, jossa reitti katkeaa ja opastukset puuttuvat. Jalankulkija saa olla tarkkana, ettei jää pysäköintialueella pyörivien autojen jalkoihin. Alueelle voi olla hankala osoittaa kevyen liikenteen reittiä, sillä pysäköintialueen reunalla on kaksi vesillelaskupaikkaa. Jonkinlaista opastusta olisi silti suositeltavaa laittaa.

Sisäsatamanpuisto ja Meripuistokadun toisella puolella sijaitseva Uimahallinpuisto ovat viihtyisän näköisiä nurmialueita. Etenkin Uimahallinpuisto on suosittu piknik-paikka. Tähän voisi olla hyvä panostaa ja laittaa alueelle vaikka muutama pergola mahdollistamaan retkeily huonommallakin säällä tai tuomaan suojaa auringolta varjoa haluaville.

Yllä: Uimahallinpuisto keväällä.

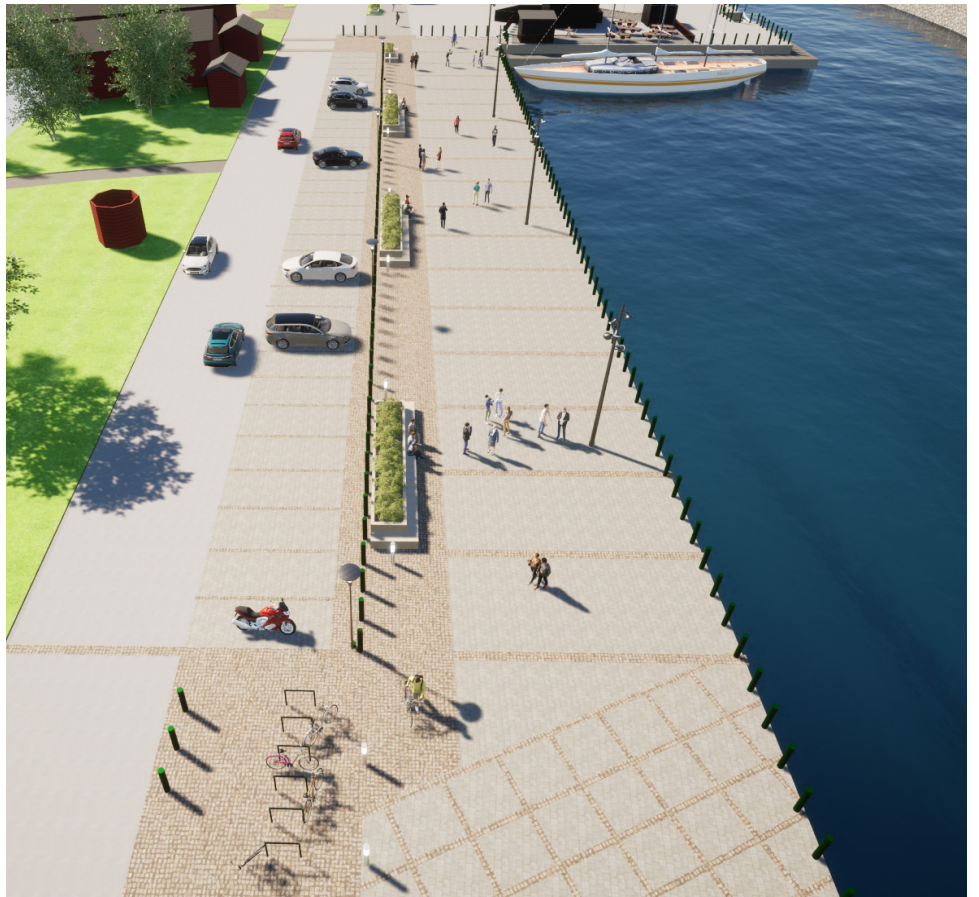
Alla: Sisäsatamanpuistossa sijaitsee Sanna Koiviston Sotalapsi-patsas. Patsaan ympäristö toimii hyvin tällaisenaankin ja patsas luonteensa vuoksi kaipaakin rauhallisemman ympäristön.

Sisäsataman alue on sellaise-
naankin vetovoimainen ja kai-
pasi korkeintaan jatkokehittä-
mistä. Uudet valaisimet laiturin
merenpuoleiselle reunalle rajai-
sivat tilaa paremmin. Parkkipai-
kan ja laiturialueen väliin voisi
tehdä pysyviä istutuslaatikoita
jäsentämään tilaa. Niiden reu-
nalle saa tehtyä istumapaikkoja.

Autoille olisi hyvä tehdä yhtei-
näisenä jatkuva ajoväylä sata-
ma-alueelle. Nyt reitti ikäänkuin
katkeaa kun osa Kauppakadun
ja Rantabulevardin risteysen
alueesta on kivetty. Samoin saa-
pumisalueen jäsentelyä olisi
hyvä tarkastella. Risteysalueelta
poistetun puun tilalle on istutet-
tu uusi, mutta istutettu pihlaja
ei näytä selvinneen. Ajoväylän
ja kevyenliikenteenväylän voi-
si erottaa esimerkiksi pollarein.

Laiturialueella on käytet-
ty useampaa erilaista kivetys-
tä. Myös kävelyalueen osuut-
ta kannattaisi tarkastella, että
voisiko kivityksiä yhtenäistää.

Yllä: Visualisointikuva muutoksista Sisäsataman laiturialueelle. Ehdotuksilla esimerkiksi istutusaltaista ja niiden reunalle muodostettavista penkeistä saadaan alueelle ympärivuotisuutta. Istutuksilla viherrys alkaa jo kasvukauden alkaessa ja istumapaikkoja löytyy myös aurinkoisella kevätsäällä ennenkuin irralliset penkit on ehditty siirtää paikalle.

Vasemmalla: Sisäsatamaan voisi sopia myös kuvan tyylliset corten-teräksestä tehdyt istutusaltaat. Istutusaltaiden reunoille voi kuvan mukaisesti tehdä myös istuimia. Kuva Oulusta oikeustalon edustalta. Oikealla: Kuva tämän hetken tilanteesta saavuttaessa Kauppakatua Sisäsatamaan. Istutettu puu ei ole selvinnyt kesästä ja liittyminen ajoneuvolla Sisäsataman alueelle on sekava eikä selkeää ajoväylää löydy.

Hahtisaarenpuisto

Sisäsatamasta pohjoiseen päin rantareitti jatkuu kohti Hahtisaarenpuistoa. Kivetty reitti kulkee laituria pitkin ohi Satamakonttorin, jossa pääsee saunomaan ympäri vuoden. Reittiä jatkaessa vastaan tulee pieni uimaranta. Uimarannan ja sitä vastapäätä olevien kiinteistöjen muodostama alue näyttää viehättävältä ja siistiltä. Pientä kunnostuksen tarvetta alkaa olla havaittavissa, mutta hyvin tehty ympäristö antaa siittä huolimatta huolitellun kuvan.

Puiston vieressä sijaitsevalla aukiolla sijaitsee Kaija Kiurun tekemä teräsveistos Majakka. Veistos sopii alueen ilmeeseen hyvin ja on kaunis pimeään aikaan kun valo hohtaa teräskuoreen leikatujen laivojen nimien lävitse.

Aukiolla on sama, kaunis kivetys jota on käytetty osin Sisäsatamassa että Hahtisaarenpuiston vieressä sijaitsevan venesataman reunalla. Hahtisaarenpuiston vihreä osa on kaunis ja vihreää merenrantapuistoa, jossa osin näkyy luonnon karuus rantakivikoiden myötä.

Joissakin kohden kulkuväylät kaipaisivat uudistamista ja rajaamista, kun ympäröivä nurmialue on levinnyt sorapinnan lomaan.

Puistossa sijaitsee toinenkin taideteos, Hierarkinen räjähdys (János Jenő Székely). Sen sijoittelu ei ehkä ole aivan onnistunut ja se näyttää jotenkin paikalleen kuulumattomalta.

*Alla vasemmalta oikealle:
Pieni ranta kaipaisi huoltoa.
Aukion penkit ovat kunnostuksen tarpeessa.
Taideteos näyttää irralliselta keskellä nurmialuetta.
Valaisinpylväs on rikkoutunut ja tulisi vaihtaa uuteen*

Majakka-veistoksen reunustaa voisi siistää kasvillisuudesta.

Hahtisaarenpuistoa seuraavan pienevenesataman alue kaipaisi jäsentelyä, etenkin sen Sairaalakadun puoleiselta reunalta. Merikadun viertä kulkeva jalkakäytävä erottuu kivasti ajoväylästä nurmikaistalleen ja puurivistön ansiosta. Muuten pienevenesataman laiturialue näyttää siistiltä kivrantoineen.

Kulkureitti tuntuu katkeavan, kun päästään Sairaalakadun varteen. Rannan tuntuun tulee pysäköintialue ja Meripelastusseuran rakennuksia. Kevyenliikenteen reitti kiertää näiden ohi jatkuen taas Ruutinsaaren ja Ruutinpuiiston suuntaan.

Pelastustoiminnan vuoksi ajoyhteys rantaan tulee säilyttää ainakin yhdestä kohtaa, mutta muuten olisi hyvä tarkastella saisiko aluetta järjesteltyä uudelleen niin, että kevyen liikenteen reitti jatkuisi luontevammin rantaa myöten. Samalla ranta-alueen voisi ottaa hyötykäyttöön ja rakentaa siihen vaikka puuportaikkoa istumapaikoiksi.

Sisäsatamasta löytyvän portaikon tyylinen ratkaisu voisi sopia myös Hahtisaaren venesataman reunalle.

Yllä ja alla: Sekä Ruutinsaaresta että Hahtisaarenpuistosta päin tullessa kaipaisi kevyelle liikenteelle opasteita. Ruutinsaaren puolta on vastikään kunnostettu, kun taas pienevenesataman reuna Sairaalakadun puolella kaipaisi lisää jäsentelyä.

Ruutinrannanpuisto

Reitti Ruutinrannanpuistoon kulkee joko Ruutinsaaren rantaa myötäillen tai lyhyemmin Ruutinrannanpolkua pitkin.

Ylinnä: Sillan puukaiteet ovat jo uusimisen tarpeessa.

Yllä vasemmalla: Uusi reitti rantaa pitkin on kaunis.

Oikella: Ruutinsaaresta Ruutinrannanpuiston puolelle tultaessa polku haarautuu. Rannan viertä kulkeva polku on kapea ja sen varrella olevat pensasryhmät ja penkit vaatisivat hoitoa.

Ruutinrannanpuiston Hahtisaarentien puoleisella reunalla on kaava-alue asuinkerrostaloille, mutta ainakaan toistaiseksi ei ole tietoa alkavista rakennustöistä. Uudisrakennukset tietäisivät myös muutosta Ruutinrannanpuistoon, sillä siellä sijaitseva Stone Age-veistos jää kaava-alueen alle. Teos olisi siis siirrettävä toiseen kohtaan, mikäli rakennustyöt alkavat.

Ruutinsaaren rantaan rakennettiin vastikään uusi kulkuväylä. Se on osa Kemlin yhtenäistä rantareittiä. Uusi polku on viihtyisä, joskin sen molempiin päihin on unohnutut rakennustyöstä ilmoittavat kyltit. Toisen kyltin jälkeen olisi kyllä työlle tarvetta, sillä kanavan ylittävä silta olisi ainakin kaiteiden osalta jo uusimisen tarpeessa.

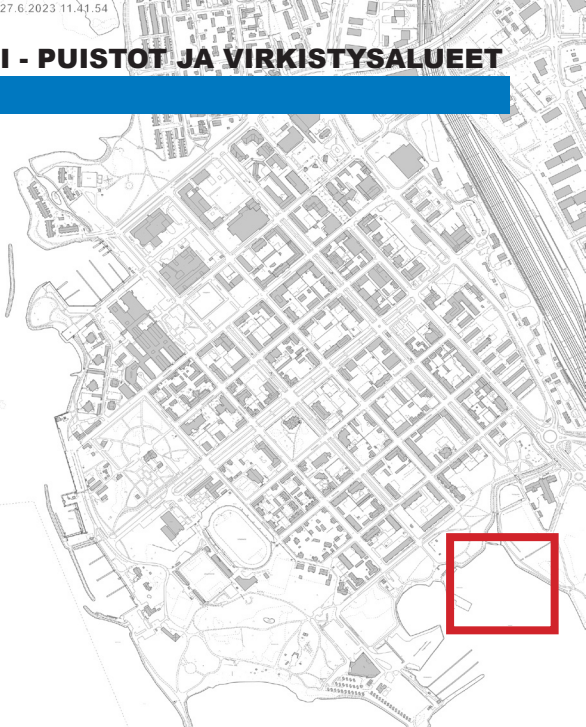
Ruutinsaareen reitin varteen ei ole sijoitettu penkkejä. Muutama niitä löytyy Ruutinrannanpuiston puolelle mentäessä. Ne ovat samanlaisia syväperusteisia, mitä puistokaduillakin ja kaipaisivat samalla tavoin uusimista.

Pajarinranta

Möllärin möljän rantaan sijoittuvat Pajarinranta, Koivunienpuisto ja Möllärinpuisto.

Eteläisellä puolella Nauskaojaa sijaitsee Pajarinranta, johon on perustettu päiväkotia vuonna 2021 sekä koirapuisto Ruutinpuistosta poistetun tilalle. Kokonaan hirrestä tehty päiväkotia sopii alueelle ja edistää omalta osaltaan Kemin vihreitä arvoja. Muuten Pajarinrannan puoli näyttäytyy vielä hieman epämääräisenä ja ilman funktiota olevana sorakenttänä.

Parannuksena tähän hetkeen sinne on kuitenkin tuotu pöytäryhmä, jossa istujalle avautuvat hienot näkymät meren suuntaan. Paikalla on potentiaalia kehittyä upeaksi kohteeksi. Pajarinranta kuuluu vuoden 2023 kaavoituskatsaukseen ja sen kaavoittaminen on tarkoitus aloittaa syksyllä 2023.

Yllä: Rantareitti jatkuu rannanvierustaa pitkin kohti Peurasaarta. Vasemmalla: Kylltien sijoittelua voisi miettiä parempaan paikkaan. Koivunienpuiston puolelta näkymää Pajarinrantaan. Alla: Pajarinrannan päiväkodin kohdalla Nauskaojan ylittävä silta. Liikennepuisto alkaa hieman yllättäen ja kaipaisi jonkinlaista rajausta. Liikennepuiston ollessa käytössä väylät oli rajattu liikennekartioin.

Koivuniemenpuisto

Koivuniemenpuiston Valtakadun puoleisella reunalla on suosittu liikennepuisto. Liikennepuiston alue näyttää viehättävältä suurine kuusineen. Kalustus kaipaisi jo jonkin verran huoltoa. Valtakadun puoleisen reunan aidassa on portti hieman epäloogisessa paikassa ja kulku näyttääkin ohjautuneen kulmasta aidan ohi, helpompaa reittiä pitkin.

Liikennepuiston alue yhtyy kuin huomaamatta yleiseen kulkureittiin. Kesällä alueet on erotettu toisistaan liikennekartioin, mutta tähän voisi miettiä myös pysyvämpää ratkaisua.

Toiseen päähän Koivuniemenpuistoa on suunniteltu kaupunkiviljelyä paikalta poistetun leikkialueen tilalle, Mansikkanokankadun ja Kirkkopuistokadun kulmaukseen. Heinäkuun 2023 alkupuolella paikalla olikin jo muutama viljelylaatikko. Viljelylaatikoiden vierustalta alkaa myös joku vuosi sitten Koivuniemenpuistoon perustettu 9-väyläinen frisbeegolf rata. Radat täyttävät suuren osan puistosta.

Koivuniemenpuisto on kaunis ja hyvinhoidetun näköinen. Puiston rannanpuoleista reunaa kulkee rantareitti, jonka varrella on penkkejä. Rantareittiä on Möllärin mölläjän rannan varrelta paranneltu ja se on hyvässä kunnossa.

Samaa ei voi sanoa mereen lahoamaan jääneestä vanhasta laituriakenteeesta. Kulkua sinne on yritetty estää varoituskyltillä ja muutamalla aidanpätkällä. Laiturialue on osaltaan karun kauniskin kelotuneine puupintoineen ja luonnon valtaanottaman kansirakenteen kanssa, mutta turvallisuussyistä rakenne olisi parasta purkaa tai kunnostaa perusteellisesti. Kunnostettuna laiturialue korostaisi ja kunnioittaisi alueen historiaa.

Möllärinpuisto ja Aunenpuisto

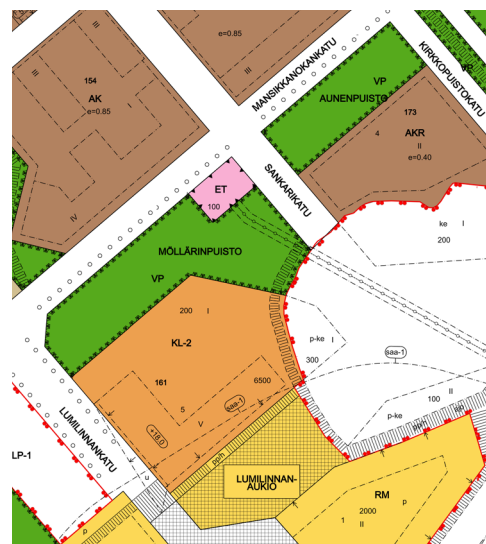
Möllärinpuiston kehittämistä kannattaa miettiä tarkoin. Alueella on voimassa oleva asemakaava, jossa osoitettu rantaan tontit asumista sekä matkailua palvelevaa liiketoimintaa ja majoitusta varten. Kehittäminen kannattaisikin suunnata sillä tavoin, että panostetaan puistoiksi merkittyjen alueiden kehittämiseen, ettei tule turhaa työtä, mikäli rakennustöitä alueella alkaa. Nyt esimerkiksi rantareittiä on rakennettu rantaa myöten rivi- ja asuinkerrostalontin lävitse, ja puita istutettu tuleville tonttialueille.

Lumilinnan alueen katujärjestelyt ja pysäköintialueet olisi pitänyt viimeistellä kesän 2021 aikana. Valitettavasti näyttää siltä, että työt ovat jääneet kesken, koska alue on edelleen jäsentymätön. Pysäköintialue on toiselta reunaltaan epämääräinen sorakenttä. Mansikkankadun ja Lumilinnankadun risteys näyttää epämääräiseltä sen toisessa reunassa kulkevan sorakaistaleen vuoksi.

Lumilinnankadun alueella on paljon epämääräisyyttä. Pysäköinti ja kadut tarvitsisivat ehdottomasti selkeämpää rajausta.

Kunnostustyöt olisi ensiarvoisen tärkeä saattaa loppuun saakka, jotta alueille saadaan huoliteltu ilme. Alue on vielä matkailullisesti vetovoimainen, joka korostaa alueen siisteyden tärkeyttä.

Myös Möllärin pienvenesataman alue kaipaa parannusta. Siellä täällä maalla nököttävät veneet antavat huonoa kuvaa alueesta.

Yllä: Alueella voimassa oleva asemakaava.

Mansikkakanpuisto

Mansikkakanon puisto on laaja alue, johon sisältyy luonnontilaista sekä hoidetumpaa aluetta. Mansikkankankadulta päin tullessa vastassa on viihtyisän näköinen, lehtipuuvaltainen metsä. Tunnelmaa pilaa hieman lahoamaan jäänyt näyttämö katsomoineen. Suoraan edetessä vastaan tulee uimaranta. Polun viereen uimarannan reunaan on asennettu rivi kuntoilulaitteita. Laitteet näyttävät paikkaan kuulumattomilta ja irrallisilta. Rannan ohi jatkettaessa avautuu näkymä uusittuun ja hyvin hoidetun näköiseen puistoon (nk. tapahtumapuistoon), josta pääsee aallonmurtajalle saakka. Puiston suunnittelu ja toteutus on hyvin onnistunut.

Luonnontilaisemmassa, puustovaltaisessa reunassa kulkee muutama kävelypolku. Urheilukentän puoleinen reuna näyttää kaipaavan jo hieman siistimistä. Metsikön keskellä kulkevan polun keskivaiheilta löytyy istuskelupaikka. Alue on keväällä kuvan ottohetkellä hieman karun oloinen, mutta pienillä ehostuksilla siitä saisi yllätyksellisemmän ja viihtyisän alueen metsäisen puiston keskelle.

Urheilukentän reunaan on kaaivoitettu hidastie yhdistämään sisäsatama ja Lumilinnan alue. Muutos olisi eduksi puistoalueelle ja saisi loputkin hienosta puistoalueesta hoidetumman näköiseksi. Tie yhdistäisi myös luontevasti kaksi eri aluetta toisiinsa ja helpottaisi kulkemista.

Yllä ja alla: Uusittu Mansikkakanon puisto on onnistunut.

Alla vasemmalla: Lumilinnalta päin uimarannalle suunnatessa tunnelmaa hieman pilaa lahoamaan jäänyt näyttämö katsoimoineen.

Yllä: Kesäinen ilme Mansikkankalle ssavuttaessa on viehättävän metsäinen.

Oikealla: Keväällä Mansikkankalta keskustaan päin suunnatessa näky oli epämääräinen ja epäsiisti.

Alla: Metsän keskellä olevaan istuskelpaikkaan voisi tuoda lisää viihtyisyyttä esimerkiksi lisäämällä muutaman pensaan. Esimerkiksi kauniisti kukkivat alppiruusut voisivat sopia ympäristöön, mikäli kasvuympäristö on niille sopiva.

Urheilupuisto

Urheilukentän aita on uusittu muutamia vuosia sitten Kemin kaupungin ja Kemin Sataman yhteistyönä ja parannus on huomattava. Silti alueella on vielä epämääräisyyttä. Osa siitä selittyy viereisen monitoimihallin työmaan aikaiseksi tarpeeksi, mutta mahtuu mukaan myös muuta. Aidan kadunpuoleinen alue on jäänyt välitilaksi aidan ja asfaltoidun alueen väliin ja toimii tällä hetkellä epävirallisena pysäköintipaikkana. Kadun tätäkin reunaa voisi hieman enemmän jäsenellä ja osoittaa pysäköintipaikat selvästi.

Uuden monitoimihallin valmistuessa olisi hyvä tilaisuus siistiä koko alue uuden rakennuksen veroiseksi. Alueelta voisi korjata vanhat kuulutuskopit ja muut rakennelmat hallin ulkonäköä vastaamaan.

Kuva yllänä: Heti portista sisääntullessa urheilukentän alueelle vasemmalla puolella vastaan tulee epämääräinen varastointialue.

Yllä: Aidan vierusta toimii pysäköintitilana. Alueelle on tehty suunnitelmaa vinopysäköinnistä kadun varteen, joka mahdollistaisi useamman auton pysäköinnin ja selkeyttäisi aluetta.

Alla: Kentän laidalle on sijoitettu on työmaakontteja sekä multakasoja.

Yllä: Alueella on vielä korjattavaa ja toivottavasti epämääräisyydet alueelta lähtevät kun hallin työmaa valmistuu.

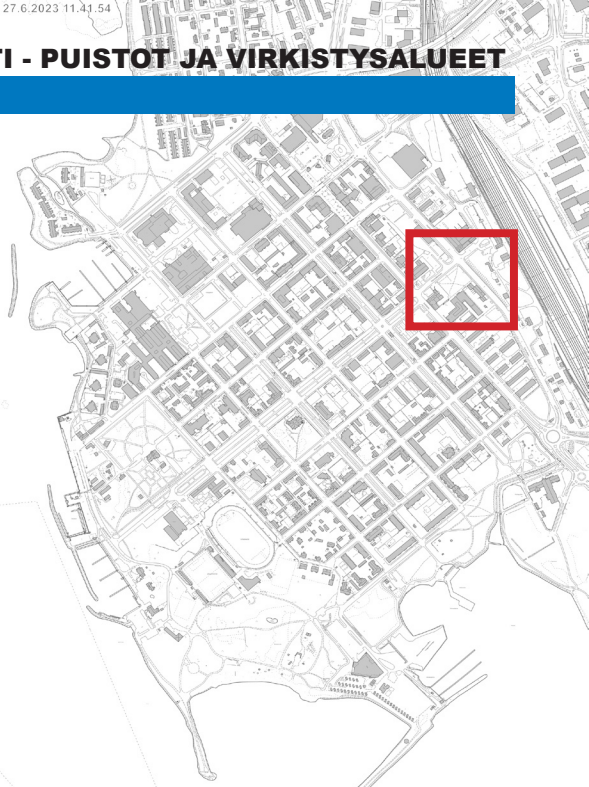
Alla: Aidan parannus on huomattava, silti kadun puolelta voisi tilaa vielä parannella.

Kaupungintalonpuisto

Kaupungintalon pienen puiston polut ovat jääneet vaille huomiota ja kasvaneet lähes umpeen. Muutoin puisto on siistin näköinen ja sinne on vasta istutettu muutamia puita lisää. Polut voisi kunnostaa entiseen loistoonsa. Antaa kaupungista hieman huonoa kuvaa jos kaupungintalon puisto on retuperällä. Puisto on kuitenkin ensimmäisiä näkymiä rautatieasemalta Meripuistokatua Valtakadun suuntaan saapuville.

Myös puistoalueen talviaikaiseen asuun voisi tarkastella parannuksia ja luoda ympärivuotista käyttöä. Asemakaavassa tätä aluetta ei tosin ole edes määritetty viheralueeksi.

Oikealla: Kuva kaupungintalon puistosta toukokuun lopussa ja heinäkuun alussa.

Alla ylempi kuva: Puistoalue heinäkuussa Meripuistokadun suunnalta.

Alin kuva: Kaupungintalonpuisto alussa. Puistokäytävät olivat selkeät ja puiston arvoon sopivat. Penkkirivi kulkuväylän reunalla on hyvin sijoitettu.

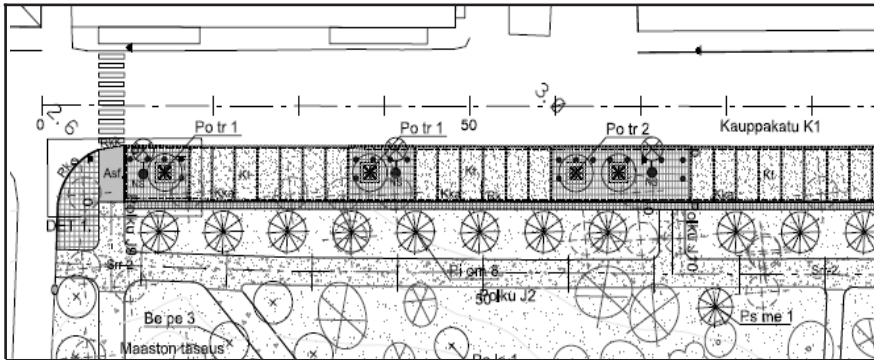
Kuva: Kemin historiallisen museon arkisto.

Inventoinnin perusteella tärkeimmät kehittämisen kohteet

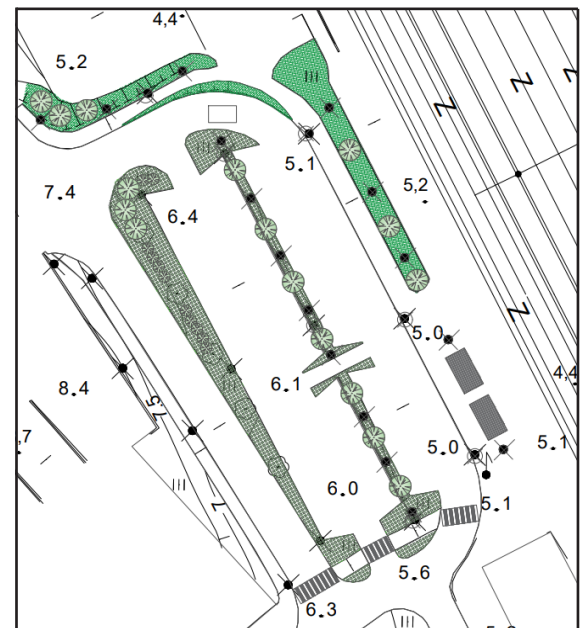
Meripuisto - Perusparannussuunnitelman loppuun saattaminen pysäköintialueiden osalta Kauppakadulla ja Puistopaviljongin edustalla, jotta alueet saadaan arvoiseensa kuntoon. Etenkin Kauppakadun pysäköintialueen jäsentely on tärkeää sen ollessa osa pääväylää Sisäsataman alueelle. Myös leikkialueen osalta olisi suunnitelman täytäntöönpanoa hyvä tarkastella.

Alla: Ote Meripuiston suunnitelmasta Kauppakadun varteen suunnitellusta pysäköinnistä.

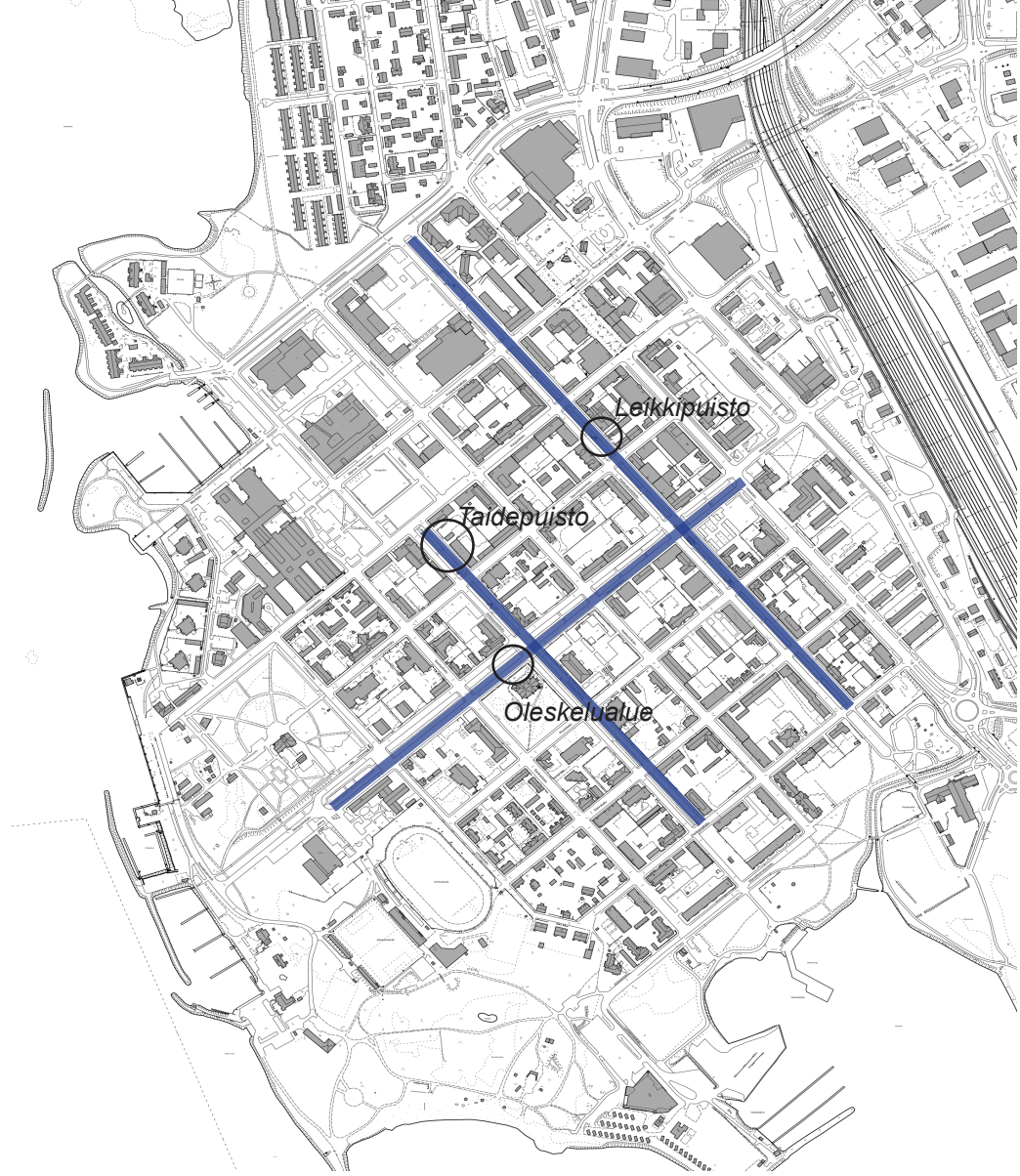
Vasemmalla ja alla: Esimerkki vihreyden ja odotuskatosten lisäämisestä rautatieaseman alueelle. Pysäköintialuetta rajaavat viheralueet nurmikivet siistitään ja asennetaan uudet reunakivet. Valaistusta uusitaan, samoin ajoväylien pintoja.

Rautatieaseman ympäristö - Rautatieaseman ympäristö kaipaa kokonaisvaltaista perusparannusta. Alueelle tulisi tehdä suunnitelmat ympäristön ja käytettävyyden parantamiseksi. Katu- ja pysäköintialueiden pinnat kaipaavat uusimista, opasteet päivittämistä ja matkustajat jonkinlaista katoksellista odotusaluetta sekä istumapaikkoja laiturialueelle. Viheralueet ja nurmikivet vaativat uuden reunakivetyksen ja huoltamista.

Puistokadut - Päälimmäinen kehitystarve Meripuistokadulla sekä Keskuspuistokadun ydinkeskustaan sijoittuvilla alueilla. Inventoinnissa on esitetty kehitysehdotuksia toiminnoille, joita voisi puistokaduille sijoittaa, kuten leikkialue sekä taidepuisto. Lisäämällä toiminnallisuutta parannetaan puistokatuja vetovoimaa. Vetovoiman lisäksi tarvitaan paikkoja, joihin ihmiset voivat jäädä viipymään. Tässä kuvaan astuvat viihtyisät oleskelualueet ja yleinen siisteys ja alueiden kunnossapito. Kun alueet saatetaan kuntoon, tulee olla myös resursseja pitää ne kunnossa.

Meripuistokadulle on alkamassa hidasteiden rakennustyöt. Ensimmäisessä osassa korotettu risteysalue suojateineen rakennetaan Meripuistokadun ja Kirkkopuistokadun risteykseen. Meripuistokadulle tehtävien korotettujen risteysalueiden rakentaminen kannattaa ulottaa myös muiden puistokatuja ongelmallisille, laajoille risteysalueille kevyen liikenteen sujuvoittamiseksi ja turvaamiseksi. Meripuistokatu kannattaa saattaa kokonaisuudessaan kuntoon ennen kuin lähdetään kehittämään toisia puistokatuja. Hidasteprojektin edetessä vaiheittain, voisi samaan aikaan tehdä muutostöitä Meripuistokadun puistokäytävälle esimerkiksi lisäämällä oleskelualueita, reunakiveyksiä sekä parantamalla yleistä siisteyttä.

Alla: Visualisointikuvia puistokaduille. Leikkialue Keskuspuistokadulle sekä oleskelualue Meripuistokadulle. Myös esimerkiksi istutuslaatikot puistokäytävien päässä voisivat olla mukava lisä.

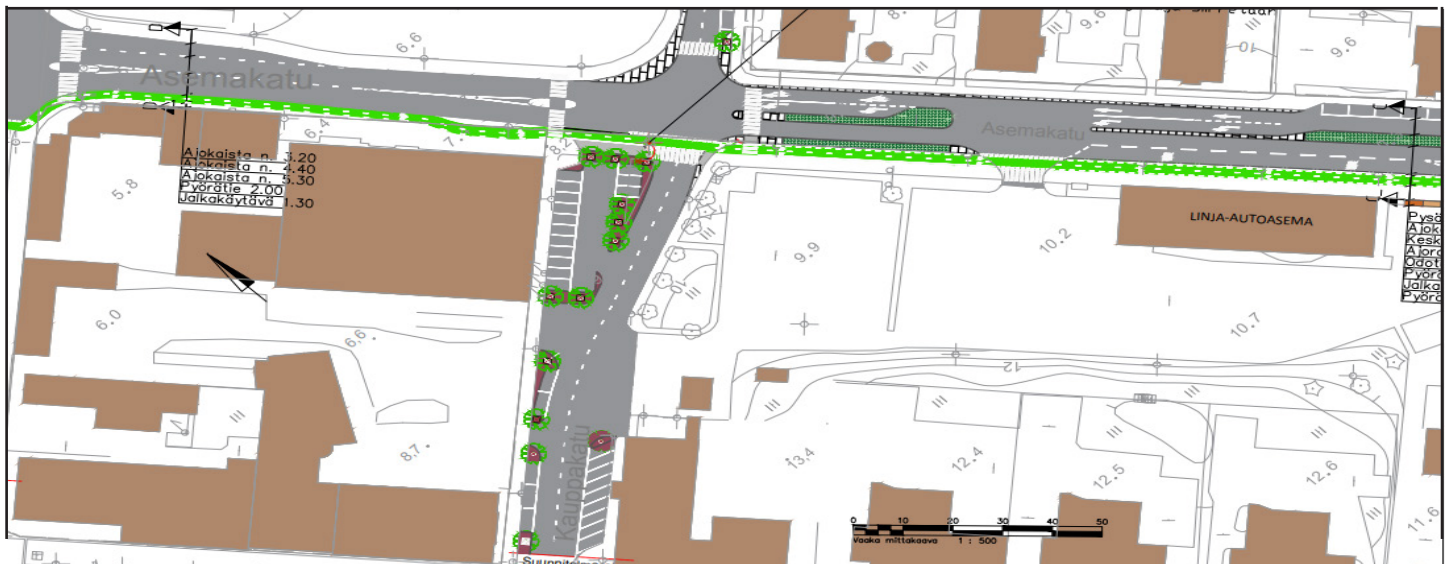
Asemakatu - Asemakadulle on tehty suunnitelmat ajoväylien jäsentämiseksi vuonna 2019. Suunnitelmien ajantasaisuus kannattaa tarkistaa ja tehdä tarvittavat muutokset, jos sellaisiin tarvetta ilmenee. Katuvihreän lisääminen katusuunnitelman istutussuunnitelmiin voisi olla suositeltavaa. Muuten suunnitelmat näyttävät kivasti rajaavan ja jäsentävän laajaa katualuetta. Suunnitelmat sijoittuvat Asemakadulle eteläisen saapumisväylän liikenneympyrästä Pohjoisranta-kadun risteykseen. Suunnitelmien ulottamista Sauvonväylän risteys-alueelle saakka kannattaa tarkastella. Myös Asemakadulta lähtevän Rautatiekadun alun muutostöille voisi olla tarvetta rautatieaseman ympäristön parannuksen yhteydessä.

Yllä: Visualisointikuva miltä Rautatiekatu vois näyttää Asemakadun risteyksestä katsottuna.

Vasemmalla: Visualisointikuva miltä Asemakatu näyttäisi mikäli keskikaistalle istutettaisiin puita ja kevyenliikenteen väylän ja pysäköintialueen väliin tehtäisiin istutusallas.

Alla: Ote suunnitelmasta Asemakadulle Kauppakadun risteuksen kohdalta. Uuden p-alueen laidoille on merkitty puita, mutta Asemakadulle suunniteltuihin jakajiin sekä kevyen liikenteen väylän erottaville viheralueille oli suunniteltu vain maanpeitekasvia.

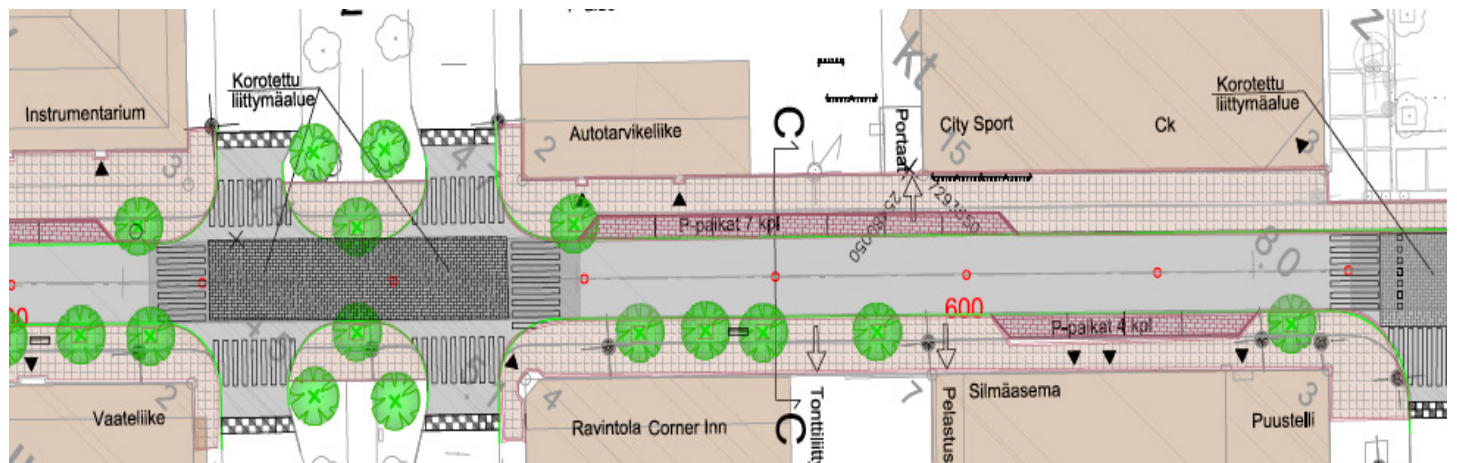
Pohjoinen sisääntulo - Keskustan pohjoisen sisääntulon aluetta kannattaisi tarkastella rajausten kannalta. Suuret liikekiinteistöt laajoine tontteineen saavat aikaan teollisuusalueen vaikutelman eikä kaupunkirakenne tiivisty keskustamaiseksi. Tilojen rajaaminen ja ryhmittely auttaisi luomaan kaupunkikeskustaan saapumisen tuntua.

Kauppakatu ja Kauppatori - Kauppakadulle on olemassa kehittämissuunnitelmat, jotka on laadittu vuonna 2015. Suunnitelmassa Kauppakadulle on lisätty katuvihreää, sekä jäsenhelyt pysäköintiä. Suunnitelman ajantasaisuus tulisi tarkistaa, ja katsoa, että se sopii yhteen muiden keskustan alueen kehityssuunnitelmien kanssa. Yhtenä keskustan vilkkaimmista kaduista ja pääväylänä Sisäsatamaa kohti tarve kaupunkikuvallisesti korkealle tasolle on suuri. Yhtenä kehittämissuuntana voisi tarkastella myös ”shared space”-tyyppistä tilaa, jossa kadulle ei ole erikseen määriteltä ajo- tai kevyenliikenteen väyliä.

Kauppatori sijoittuu Kauppakadun varrelle Kulttuurikeskuksen edustalle. Se on tilana laaja ja aukea ja kaipaisi niin ikään jäsenhelyä. Tällä hetkellä torialue palvelee lähinnä pysäköintialueena. Alue tulee rajautumaan itäkulmaltaan hieman, kunhan sen viereiselle tontille rakentuu siihen suunniteltu palvelutalo, mutta jonkinlaista kehityssuunnitelmaa alueella voisi tarkastella.

Oikealla: Visualisointikuva miltä osa Kauppakatua voisi näyttää shared space-tilana.
Alla: Ote Destian suunnitelmasta Kauppakadulle.

Jatkokehitettävät kohteet

Kaupunkiympäristö elää jatkuvassa muutoksessa ja alueet tarvitsevat uudistamista ajan saatossa. Kävelykadun alueelle on jo tulossa uudet suunnitelmat, joten siksi sen sijoitus listalla on alempana. Täiköntori kävelykadun jatkumona kaipaa uudistamista, mutta ei tilana itsessään ole kehitystarpeiden kärkipäässä. Sisäsataman tarve on lähinnä jatkokehittämisessä, muutoin se alueena on itsessään toimiva ja vetovoimainen.

Kävelykatu - Kävelykadun alue on se ”ydin”, jonka ympärille keskustan muut alueet rakentuvat. Samalle kulmalle keskustaa painottuvat kaupalliset toiminnot, ja näin ollen nämä kadut ovat myös vilkkaimpia ja vaativat kaupunkikuvallisesti korkeampaa tasoa. Kävelykadulle on tulossa suunnitelmat sen kehittämistä varten vuoden 2023 loppuun mennessä. Koska monet jo keskustan alueelle tehdyt suunnitelmat kaipaavat päivittämistä, voitaisiin kävelykadulle valmistuvista suunnitelmista ottaa suuntaviivoja myös muualle, jotta kokonaisuudesta saadaan yhtenäinen, mikäli valmsituvat suunnitelmat sen sallivat.

Täiköntori - Kehittämistä voisi miettiä tulevien kävelykadun suunnitelmien pohjalta, jotta alueesta saataisiin yhtenäinen kokonaisuus ja kävelykatu toimisi Täiköntorin luontevana jatkeena. Ajoväylä olisi hyvä poistaa Prima-talon ja Täiköntorin välistä asemakaavan mukaisesti. Tämän hetken järjestely on sekava, eikä kovin turvallinen kevyelle liikenteelle. Lisäksi tarvetta on alueen jäsentelylle. Yhdessä terveysaseman edustalla olevan pysäköintialueen kanssa Täiköntori muodostaa laajan, aukean alueen. Tilojen rajaamiselle olisi tarvetta. Myös niiden väliin sijoittuva kioskirakennuksen tulevaisuutta voisi tarkastella.

Sisäsatama - Sisäsatama itsessään on kohtuullisen toimiva, mutta uusi jatkokehittämissuunnitelmaa ja imagon vahvistamista Kemiläisten ”olohuoneena” kannattaa tarkastella. Alueelle voisi miettiä esimerkiksi viihtyisien istuskelualueiden ja vihreyden lisäämistä.

Yleisesti koko keskustan aluetta koskevia kokonaisuuksia:

Yleinen siisteys ja infran kunnossapito on tärkeää koko keskustan alueella. Esimerkiksi katualueiden asfaltoinnin paikkaus vain tarvittavilta osin on kustannustehokasta, mutta ei kovin kaunista kaupunkikuvalliselta näkökannalta. Kunnossa olevat katualueet niin siisteyden kuin kadun pintojenkin osalta antavat hyvän kuvan alueesta ja houkuttelevat paremmin niin yrityksiä kuin ihmisiäkin. Kunnossapidetyt kadut helpottavat liikkumista ja ovat osaltaan luomassa esteentöntä ympäristöä.

Valaistussuunnitelma keskustan alueelle. Tällä hetkellä kaupungilla on olemassa yksi suunnitelma, jota on toteutettu vaiheittain. Erilaisia suunnitelmia keskustan valaistuksesta on olemassa muitakin, ja niitä olisi hyvä tarkastella kokonaisuutena sekä yhdistää niistä yksi suunnitelma, jota voi toteuttaa koko keskustan alueella.

Kadunkalusteiden yhteneväisyys ja sijoituspaikkaan sopiminen. Kaupungin kannattaa tehdä linjaus millaisia kadunkalusteita keskustan alueelle halutaan, jotta niiden hankinta on tulevaisuudessa helppoa ja välttyään siltä, että ne eivät sovi yhteen tai ympäristöönsä. Keskustan alueesta voisi tehdä esimerkiksi kartan, johon merkitään mille kadulle sijoitetaan mitään kalusteita.

Pyöräbaanat. Pyöräilyolojen parantaminen Kemin alueella on hyvällä alulla. Aiheesta on tehty suunnitelmia vuonna 2021 ja Asemakadun kehittämissuunnitelma vuodelta 2019 sisälsi pyöräbaanan ja se on myös sittemmin toteutettu. Valtakadulla on ollu jo pidempään oma pyöräkaistansa. Se kaipaisi vain hieman päivitystä ja pinnakseen esimerkiksi pyöräbaanoille tunnusomaisen punaisen asfaltin. Keskustan leveillä kaduilla on hyvin tilaa pyöräkaistoille, ja niihin panostaminen kannattaa. Hyvä kevyenliikenteen verkosto kannustaa ihmisiä liikumaanpyörällä sekä jalan, ja auttaa Kemiä lähenemään 15 minuutin kaupunki ajatusta. 15 minuutin kaupunki ajatuksessa kaikki olennaiset, arkielämään liittyvät palvelut ovat saavutettavissa vartissa kävellen tai pyöräillen.

Kaupunkiympäristö elää jatkuvassa muutoksessa ja aika-ajoin tarvetta tilojen jatkokehitykselle tulee. Kuvissa Täiköntorille tehty visualisointi pienistä muutoksista. Lava on vaihtanut paikkaa tori- ja pysäköintialueiden keskelle tilaa jakamaan. Nykyinen kioskirakennus on väistynyt kevyemmän rakennuksen tieltä, johon on sijoitettu yleinen wc. Rakennuksen seinään on visualisoitu maalaus. Kyseinen kohta torialueesta on tärkeässä roolissa kävelykadun katselualan päätepisteenä. Myös pari istutusaluetta on lisätty tuomaan alueelle vihreyttä. Pysäköintialueesta parkkiruudut on muutettu nurmikivelle. Ajoväylä Prima-talon ja torialueen välistä on suljettu asemakaavan mukaisesti.

Kemin keskustan alueessa on valtavasti potentiaalia kehittyä. Erilaisia suunnitelmia alueelle on tehty useina vuosina, mutta osa ei valitettavasti ole edennyt sitä pidemmälle. Joitakin suunnitelmia on toteutettu osittain, kuten esimerkiksi Meripuiston kunnostus. Alueelle on jäänyt selkeitä epäkohtia työn keskeneräisyydestä johtuen ja olisi tärkeää saattaa työ loppuun. Siksi Meripuiston alue onkin nostettu yhdeksi tärkeimmistä kehittämisen kohteista.

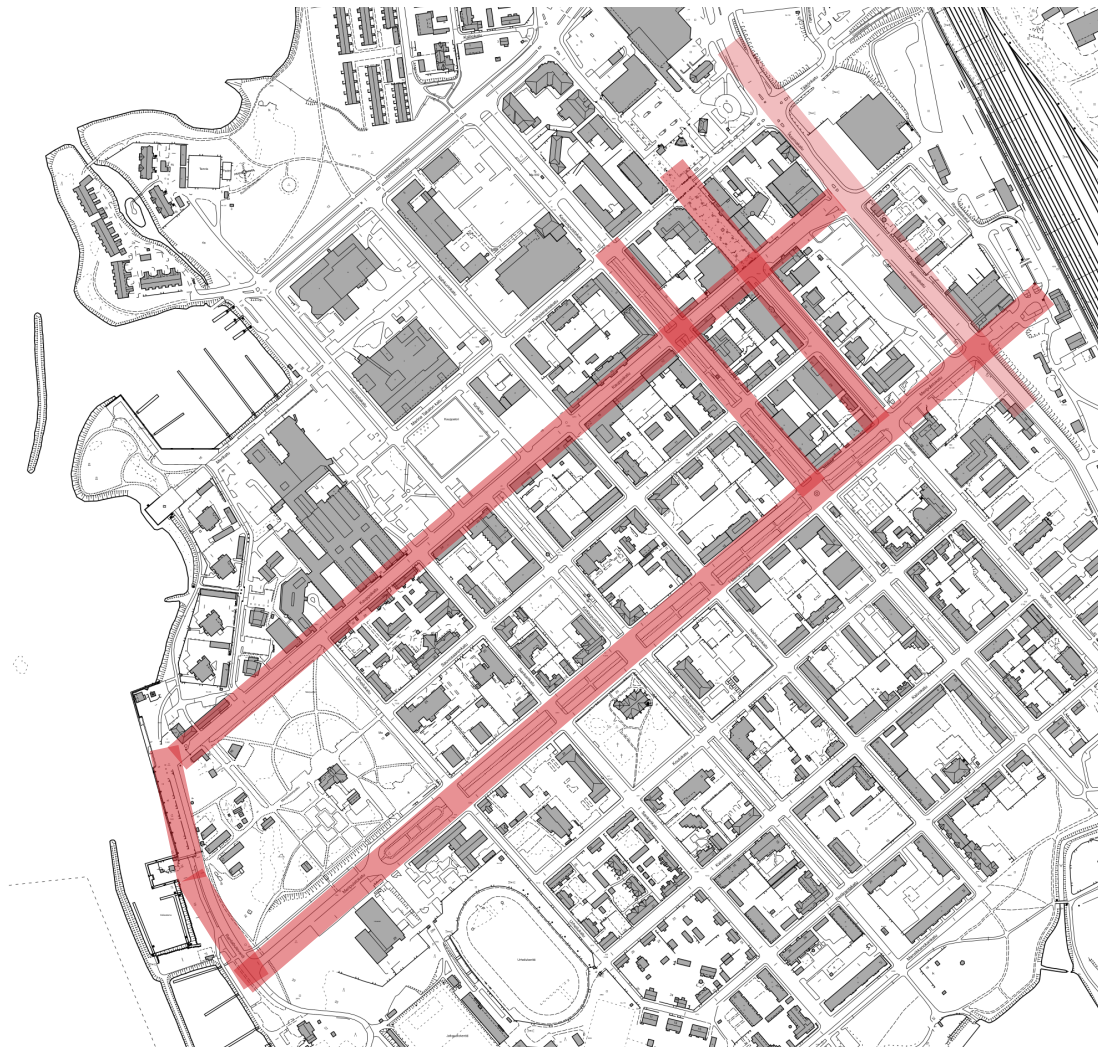
Kaikkia suunnitelmia ei voi eikä tarvitse toteuttaa kerralla. Tarvitaan kuitenkin selkeät suuntaviivat, mitä kohti mennään ja pysytään suunnitelmissa. Mikäli tehtyjä suunnitelmia muutellaan matkalla, voi lopputulos olla kaikkea muuta kuin onnistunut. Joskus projektit ovat suuria ja vaativat toteutukseen pitkän ajan. Tänä kesänä aloitettu kunnostustyö voi olla mahdollista saattaa loppuun vasta ensi kesänä. Tärkeintä on, että niin kuitenkin tapahtuu. Jos muutostöitä ei viimeistellä, jää hyväkin tavoite huolimattoman näköiseksi.

Koska kaupunkikuvaa muokkaavia suunnitelmia tehdään useassa eri yksikössä kaupungin sisällä, olisi hyvä että asioita rajaamassa on yhteisiä suuntaviivoja. Esimerkiksi monessa kaupungissa on käytössä kaupunkikuvatyöryhmiä, joiden kautta kaupunkikuvaan vaikuttavia asioita käsitellään. Silloin tieto ja tavoitteet ovat yhden tahon alla, jolloin kaupunkikuvallinen kokonaisuus pysyy yhtenäisenä, eikä lähde rönsyilemään.

Tämä raportin lopussa esitetyt kehittämisen kohteet ovat siinä järjestyksessä missä niitä on suositeltavaa lähteä kehittämään. Rautatieaseman seutu on tärkeä saattaa kuntoon matkailullisesta näkökulmasta ja ensivaikutelmasta johtuen. Siitä luonnollisena jatkumona Sisäsatamaa kohden tulee Meripuistokatu, johon on jo tällä hetkellä alkamassa muutostöitä. Niitä on hyvä jatkaa koko kadun mitalle seuraavina vuosina. Meripuiston suunnitelmien loppuun saattamisen tärkeys mainittiinkin jo ylempänä tekstissä. Tämäkin työ on jo aloitettu ja tarvitsee osakseen sen viimeistelyn. Myös kävelykadun kehittäminen on kohteiden joukossa, koska siihen on tulossa suunnitelmat vuoden 2023 aikana ja se on keskustan ydinalueita.

Suunnitelmia kohti viihtyisämpää Kemiä on tehty. Nyt vaaditaan vain tahtotila, pitkäjänteisyyttä ja riittävät resurssit niiden toteuttamiseen!

Kuvassa karkeasti esitetty alueet, joilla kaupunkikuvallisesti suurin painoarvo. Tummemmalla värillä alueet, joissa liikutaan paljon jalan, ja joissa näin ollen tulee kiinnittää enemmän huomiota yksityiskohtiin. Asemakadun alue on merkitty vaaleammalla koska se on kaupunkikuvallisesti tärkeä sen toimissa sisääntuloväylänä sekä pohjoisen että etelän suunnasta saavuttaessa, mutta sen kehityksen laatu on erilainen koska sillä liikutaan usein suuremmilla nopeuksilla.

Suunnitteluosion lähteet:

Junttila, Ulla-Kirsti; Koivistoinen, Mikko; Waris, Jouko, Häkkinen, Ismo; Kauppinen, Marjut. 2011. Katuympäristön suunnitteluopas. Suomen Kuntatekniikan Yhdistys ry; Viherympäristöliitto ry. Tampere: Tammerprint Oy.

Kadun suunnittelun ohjeet, Suomen kuntatekniikan yhdistys (SKTY). <https://katu2020.info/2020/>

Kestävä kaupunki, <https://kestavakaupunki.fi/lahivihrea>

Kuvat:

Tiia Luukkonen ellei kuvan yhteydessä toisin mainittu

Karttapohjat:

Kemin karttapalvelu

